

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 113. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Vitéz Jakabffy visszalépett a színigazgatói pályázattól — Részletes tájékoztatás a szappan és mosószer bejelentésének és forgalmának szabályozásáról — Május 30-ig fogadják el a nikkal pénzeket

Véget ért a kercsi csata, a szovjet 149.000 foglyot és rengeteg hadianyagot vesztett

Erősbödő feszültség Törökország és a Szovjet között
Az USA erőszakot akar alkalmazni Martinique ellen

Diplomáciai téren egyrészt a török-szovjet viszony, másrészt a francia-amerikai kapcsolatok alakulása áll az érdeklődés előterében.

A „Giornale d'Italia” szófiai különdüsitőjének jelentése szerint az istanbুলi politikai köröket továbbra is élesen foglalkoztatja a Szovjet-Unió és Törökország közötti kapcsolatok kérdése. Jól tájékozott körökben úgy vélik, hogy a Törökország és a Szovjet-Unió közötti feszültség egyre súlyosabbá válik. A szovjetországi politika Ankara irányában ma ugyanaz, mint a régi évi politika volt Törökországgal szemben. A szovjet lagadja a Dardanellák megszerzésére irányuló törekvést, a törökök azonban tisztában vannak a szovjet szándékával és minden intézkedést megtesznek, hogy felkészüljenek minden eshetőségre.

A JAPAN-SZOVJET VISZONY

alakulásáról nyilatkozott Tosio Sira-ri volt emániai japán nagykövet. Sira-ri kijelentette, hogy Szovjet-Ország nem adhat ma komoly támogatást Kínának. A Szovjet-Unió kétségbeesett helyzetben van Európában és senki mást nem segíthet. Inkább valószínűnek látszik, hogy az angolok és amerikaiak igyekeznek majd rávenni az oroszokat, hogy támadják meg a japánokat. Japán azonban teljes mértékben fel van készülve erre az eshetőségre.

A szovjet rádió hétfőn este bejelentette, hogy a Szovjet-Unió legfőbb tanácsának elnöksége Szmetanint, a Szovjet-Unió eddigi tekiói nagykövetét új megbízatására való tekintettel felmentette tisztségétől. Szmetanin utódjává Maliesot nevezték ki.

A FRANCIA-AMERIKAI VISZONY

egyre súlyosbodik. Washingtoni je-
lentés szerint hétfőn Hull államtitkár
kijelentette, hogy az amerikai kor-
mány eltákolta szándéka, nem lüri
Laval miniszterelnöknek azt a kísérle-
tét, hogy az Egyesült Államok és a
Martinique kormányzója között folyó
tárgyalásokba bekapcsolódjék. Az
amerikai kormány továbbra is csupán
Robert tengernagyot kíván tárgyalni.

A „Die Tat” című svájci lap londoni
vezetősége szerint angol megfigyelők
Laval miniszterelnök helyzetét rend-
kívül súlyosnak tartják. Angol véle-
mény szerint Laval legalább is egy-
előre el akarja kerülni az Egyesült
Államokkal való szakítást, mert az
esetleges szakítás Franciaországot tel-
jesen elszigetelné. Végül az angol meg-
figyelő azt a véleményét fejezi ki,
hogy Laval erőfeszítései eddig helle-
piti téren nem jártak sikerrel.

Vichy jelentés szerint Francia-
országban országsszerre „birodalmi pro-
pagandamozgalmak” kezdődött és jú-

nius 2-ig tart. A mozgalom megnyitása
után hétfőn este Vichy utcáin angol-
ellenes tüntetések zajlottak le. A város
utcáin sok fiatalember, főleg a Doriot
féle mozgalom hívei vonultak végig és
közben ezt kiáltották: „Vesszen Ang-
lia!” A kormány székhelye előtt a tüntet-
ők Pétain tábornagyot éltették. A
francia birodalmi gondolat fejleszté-
sére rendezett gyűlésen Breven gyar-
matügyi államtitkár szölt a francia
birodalmat ért brit támadásokról,
amelyeket épp olyan gyűlözeteknek
mint indokolatlanoknak minősített.

Az olasz lapok érdeklődéssel figye-
lik Franciaország magatartását a Mar-
tinique-sziget ügyében folyó tárgyalá-
sokkal kapcsolatban. A „Tribuna”
Stockholmon át érkezett távirata sz-
rint nem akar elismerni az a hír,
hogy az Egyesült Államok, tekintettel
arra a kedvezőtlen fordulatra, amelyet
a Martinique ügyében indított tárgya-
lások vertek, támadásra szánja el ma-
gát és erőszakkal foglalja el a nyu-
gati féltéken levő francia gyarmato-
kat. Nem akar elismerni az a hír sem,
hogy az angol-amerikai szövetségesek
akciói készítenek elő Dakart ellen is.

A „Malin” összefoglaló kimutatást
közöl arról, hogy a fegyverszünet őt
az angolok magatartása következtében
a francia gyarmaltörölatom 2.926.153
négyzet kilométert vesztett, amelyen
közel 10 millió lakos él. Ezek a terüle-
tek: Kámerun, Francia-India, Új-
Kaledónia, Tahiti, Egyenlítői Afrika,
Szíria és Libanon, végül a Saint-
Pierre és Miquelon szigetek. Ugyan-
ebben az időszakban a francia hadi-
tengerészet vesztesége 650.000 tonna
lefgyalt hajótér, 76.000 tonna tőrfo-
gatú elsüllyesztett hajó és 183.000
tonna tőrfoogatú zár alatt tartott hajó.

A MEXIKÓI KONGRESSZUS

Állandó bizottsága keddi ülésében ál-
lást foglalt a javaslat ellen, hogy
Mexikó haladéktalanul üzenje meg a
háborút a tengelyhatalmaknak. A kon-
gresszus a hadüzenet kérdéseiről előre
láthatóan esütértéken fog dönteni.

HOL TÁMADNAK A JAPÁNOK

Nyilvánvaló, hogy nem lehetséges
Távol-Keleten minden helyen haderőt
összevonni — állapította meg Attlee
angol helyettes miniszterelnök a brit
hírszolgálat szerint a keletázsiai és
esendésóceáni hadászati helyzetről tett
nyilatkozatában. Eppen olyan oklalan
lenne — mondotta Attlee a továbbiak-
ban — főerőnkül egy meghatározott
helyen összehívni, melyet Japán el-
árulna főcéllal. Még nem világos, vaj-
jon a japánok folytatják-e támadásu-
kat Kína ellen, vagy pedig Indiát tá-
madják-e meg. Mindkét eshetőségre
késznek kell lenni. Annakidején megerő-
sítettük állásainkat az Indiai óceánon,

a japán haderők azonban támadhatnak
másik irányban is, így Ausztrália és
Új-Zéland irányába.

SZTALIN—CHURCHILL— ROOSEVELT TALÁLKOZÓ?

A brit hírszolgálat jelentése szerint
Greenwood képviselő az alsóház keddi
háborús vitája során többek között ki-
jelentette, hogy madagaszkári szövetsé-
ges sikerek mellett nem szabad elfelej-
teni az előző balsikereket sem. A brit
hírszolgálat további jeletése szerint
Martin képviselő azt ajánlotta, hogy
müködjenek szorosabban együtt a
Szovjet-Unióval, majd pedig azzal a
javaslattal állt elő, hogy Sztalin,
Churchill és Roosevelt a nyáron talál-

kozzanak egymással.

MUSSOLINI KIJELENTÉSEI

Az olasz fasiszta párt országos di-
rektóriumának ülésén a Duce többek
között kijelentette, hogy a legutóbbi
kölesünjegyzés négy millióval lírával
multa felül az előző költségvetés-
mennyit. A lakosság által felajánlott
gyapjú lehetővé tette a katonák egész-
ségének megóvását és segítette őket az
ellenség diadalmas legyőzésében.

— Sardiniai utazásom során pedig
meggyőződhettem arról — mondotta a
Duce —, hogy az olasz nemzetet meny-
nyire áthatja az ellökelt győzelmi
szándék és teljes ragaszkodás a fasciz-
mus intézményeihez.

A szovjet elleni arcvonal

Ujabb 111 szovjetpáncélost löttek szét a charkovi csatában

A német véderő főparancsnoksága
közli:

Az ellenség kereszfélzeti utolsó ma-
radékesapatainak megsemmisítése vége
felé jár.

Charkov környékén visszavertük az
ellenség újabb, nagy tömegekkel inté-
zett támadásait. Ennek során hétfőn is-
mét 80 ellenséges páncélcsoport löttünk
szét. Harmincegy páncélcsoport és több
mint 550 mindenfajta járművet légi
haderők tett hárképtelenné. Ezáltal
az ellenség páncélcsoportok elszenyve-
dett vesztesége a harcok kezdete óta
447-re emelkedett.

A keleti harctér közpépsé s északi sza-
kaszán sikeres helyi támadásokat in-

Külön jelentés a kercsi csata eredményeiről

Berlin, május 19. A Führer fő-
hadiszállásáról különjelentésben köz-
lik a Német Távirati Irodának:

A krími félszigeten német és román
esapatek Maunstein vezérezredes fő
parancsnoksága alatt a megvert ellen-
séget üldözve teljes szélességben elér-
ték a kercsi tengerszorosát. A keddi nap
folyamán elkecseregett ellenállás után
megrohamozták a Keres városától
kétoldalt fekvő, rendkívül megerősített
belsővárat kézen lévő utolsó hídfőket.

Az ezzel befejeződött támadó és ül-
dőző esata 17 lövészhadosztályból, 3
lövészadandárból, 2 lovashadosztályból
és 4 pénéciadandárból álló 3. szovjet
hadsereg megsemmisítésére vezetett.
Az ellenség nagy véres veszteségein
kívül 149.256 foglyot vesztett, 1133
lőveget, 372 gránátvetőt, 258 páncél-
kocsit, 3814 gépjárművet, több ezer lo-
vat, továbbá áttekinthetetlen mennyi-
ségű könnyű fegyvert és harci eszközt
hagyott hátra zsákmánvul. A tenger-
szoros túlsó oldalát az ellenséges erők
nek csupán roncsai érhették el.

A hatalmas sikerben kiváló részük
van a Löhr és báró Richthofen vezér-
ezredesek parancsnoksága alatt álló
erős német légi kötelékeknek. Főad-

hatatlan támadásokkal támogatták
csek a repülőkötelékek a szárazföldi
esapatek hárát, nagy károkat okoz-
tak a menekülő ellenség soraiban és
levették ellenséges légi erőt. Az ellen-
ség légi harcokban 323 repülőgépet
vesztett.

A félsziget vizein 16 hajót süllyes-
tettünk el, összesen 13.600 tonna tar-
talommal, továbbá elsüllyesztettünk
egy tankkutató hajót és 21 kisebb
parti hajót. Bombatalálatokkal súlyo-
san megrongáltunk tíz középnyagú
hajót. A kercsi szoros túlsó partjára
menekülő ellenség a hajóvesztések
következtében újabb súlyos vesztesé-
geket szenvedett. (MTI)

Berlin, május 19. (Német TI.) A
Charkov környékén megindított német
ellentámadások már annyira előreha-
ladtak, hogy most már Timosenko
offenzívájának teljes kudarcáról lehet
beszélni. A szovjetországi bár töme-
gesen vetették hárba esapataikat,
nemesákhogy közvetlen hadicélukat,
Charkovot nem érték el, hanem a hely-
zetet ma már úgy kell megítélni, hogy

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

a német és szövetséges csapatok már elhárították a szovjet főerők támadását. A bolsevista főerők már felmorzsolódtak. E tény úgy látszik az ellenfél előtt sem maradt rejtve, mivel a

A nyugati tengeri- és légi háború

Német hadijelentés közli: Anglia déli tengerpartján könnyű német harcrepülőgépek napközben sikeresen bombázták Brighton és Deal kikötővárosok háborús célpontjait. A vasúti és gyárrepülőtelekben találatokat figyeltek meg.

A német véderőfőparancsnokságának jelentése szerint a briteknek a Prinz Eugen ellen vasárnap esti órákban intézett támadásai során szenvedett súlyos vesztesége még növekedett.

Újabb jelentések szerint a német vadászok még négy másik brit bombázót lőttek le, összesen tehát 23 repülőgépet lőttek le a német vadászrepülő Stanganger partvidéke felett légi harcban, úgy hogy a brit légierő ezen a napon az éjszakai berepülés során szenvedett

legújabb szovjet orosz hadijelentések az előző napi győzelmi jelentésekkel szemben feltűnő tartózkodást mutatnak.

Egyékként a keleti fronton a harcok kiterjedtek a Moszkvától északnyugatra fekvő Kkalinin vidékére is.

veszteségeivel együtt nem egészen 24 óra alatt 60 repülőgépet és több mint 150 repülőt veszített. (MTI)

Williams, a brit légihaderő egyik repülőcsoport parancsnoka, aki a brit bombázókat vezette a Prinz Eugen ellen intézett támadások során, a brit hírszolgálat jelentése szerint eltűnt. — (MTI)

Mint katonai helyről közlik, egy német tengeralattjáró a Karibi tengeren megtámadott és torpedótalálatlaltal elszüllyesztett egy batezer tonnás nagy amerikai tehergőzöt. (MTI)

Amsterdam, május 19. (Német TL) A brit hírszolgálat hivatalosan közli a 16.900 tonnás „Impress of Asia” utas-szállító gőzös elvesztését. (MTI)

Japán-angolszász háború

Első japán légitámadás indiai városok ellen.

Tokiói német jelentés szerint a barmai harcéri jelentések a japán hadsereg nagy repülőkezelőinek hétfőn délután elsősorban Assan rajtállításáról számolnak be az Assan indiai tartományban fekvő Bahadarpurra és

Silcharon, a csunking—indiai összekötő útvonal fontos pontjain. A repülők több pályaudvart, raktárt a szerelvényt semmisítettek meg. Egy vonatot, amely menekülő angol katonákat szállított, telibe találtak.

Amerikai csapatok bevonultak Panamába

Washington, május 19. (NST) A külügyminisztérium hivatalos közleménye szerint a Panama és az USA között kötött védelmi szerződés értelmében — jöhetnek, a jóváhagyás még csak felté-

telezett — már hétfőn egyesültállamokbeli csapatok vonultak be Panamába és megszállták a hadászati fontosságú pontokat.

Újabb amerikai csapatok érkeztek Angliába

Washington, május 19. (NST) A hadügyminisztérium hétfőn este ezt a közleményt hozsátotta ki:

A brit szigetek egyiken új egyesültállamokbeli csapatok érkeztek. A

partraszállított csapatok páncélos egységeikkel is rendelkeznek és létszámuk jóval nagyobb, mint az eddig odaérkezett kötelekezők.

Elsőtűtítés és légiriadó Newyorkban

Newyorkból jelentik, hogy ott, valamint az Egyesült Államok valamennyi többi partmenti városában majdnem teljes elsőtűtítést rendeltek el. A rendel-

kezések megszegőit igen súlyos büntetésekkel sújtják.

A riasztórendszer kipróbálása céljából Newyorkban kedden légiriadó volt.

A madagaszkári harcok

Vichy, május 19. Az összeköttetési nehézség miatt Vichyben csak igen kevés értesülés áll a madagaszkári hadműveletek fejlődésére vonatkozólag rendelkezésre. Mindamellett a tananarivól rádióállomás még működik és a leadott üzenetek a gyarmatok arról a vilárdan eltökélt szándékaról tanuskodnak, hogy folytatják az ellenállást a beözönlöttekkel szemben. Úgy látszik, hogy a katonai események most elég

messze folynak a fővárostól és a sziget kormányzója nincs közvetlen összeköttetésben a sziget északi részével, amelynek sem vasútja, sem útja nincs, hogy összekölné a gyarmatok többi részével. Annylt azonban már most meg lehet állapítani, hogy meghiusult az angoloknak az az eredeti terve, hogy egész Madagaszkárt meglepetésszerűen elfoglalják. (MTI)

Megtorlás a párisi merényletért

Páris, május 19. (OFI) A német hadsereg a következő közleményt tették közzé:

1942. év május 10-én Párisban merényletet követtek el a német hadsereg egy tagja ellen. Ugyanezen a napon szintén Párisban robbanóanyaggal merényletet követtek el a német hadsereg egy helyisége ellen. A merénylők mindkét esetben elmenekültek. Rájöttek arra, hogy a német hadsereg és a francia rendőrség tagjait ellen az utóbbi időben Párisban elkövetett merényletek szerzői között akadtak keleteurópai származású zsidók, akiket letartóztattak. A május 10-én elkövetett két merénylet megtorlásául több keleteurópai származású zsidót rögtön agyonlőttek. Agyonlőnék még több ilyen zsidót, ha a

két merénylet tettesét a jelen felvilágosítás közlésétől számított 8 napon belül nem jelentik fel. Ezenfelül több, a kivégzettek környezetéhez tartozó jelentős személyt kényszermunkára küldték. (MTI)

Braziliában behívták a tartalékos tiszteteket

Buenos Aires, május 19. (NTI) Mint Rio de Janeiróból jelentik, Vargas brazil államelnök elrendelte, hogy minden tartalékos tisztet tényleges, szolgálatra hívjanak be. (MTI)

Olcsó árban beszerezheti nyári ruhaanyag szükségletét

Kőrösi László cégnél
Ferenc József-út 38.

Munkásszázadokat állítottak fel a mezőgazdasági munkák elvégzésére

A földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóságokhoz a mezőgazdasági termelést biztosító munkásszázadok felállításáról.

A honvédelmi miniszter által rendelkezésre bocsátott egy-egy munkásszázad 217 személyből áll. Munkásszázadokat mezőgazdasági képzészközökkel a munkaadóknak kell ellátniuk.

A kiadható legkisebb századegység legalább 50 főből állhat, de kivételesen fél szakasz is kiadható. Azok a gazdák, akik egymagukban nem tudnak legalább fél szakaszt foglalkoztatni, egyesíthetik igénylésüket, ha a munka-

helyek nem esnek egymástól távol. A munkásszázadok felállításával a szállítással járó költségeket előlegezi a honvédelmi kormány.

A munkaadó által foglalkoztatott munkaosztalok után fizetendő lértítés összege naponként 3 pengő 80 fillér.

Ez a lértítés vasárnapra csak akkor vonatkozik, ha a munkást a munkaadó valóban foglalkoztatja.

A munkásszázadok együttes alkalmaztatása esetén a honvédség adja az élelmezést. Az igényelt századokat a gazdasági felügyelőségek osztják szét az igénylő gazdák között.

25 százalékkal esett ebben az évben az arany ára

A nemzetközi nemesfém piacok jelentései mind megegyeznek abban hogy az irányzat valamennyi nemesfém piacon lanya. A kereslet a magánfelek részéről lényegesen megcsappant és ez a körülmény mindenhol nagyobb árle-morzsolódást idézett elő.

Az év elejétől számítva az arany körülbelül húsz-huszonöt százalékkal esett a nemzetközi nemesfém piacon. Az

ezüst áresése is igen jelentékeny.

A platina árfolyamokról nem érkeznek jelentések.

A magyar nemesfém piac is igen lanyha. A kereslet itt is a minimálisra redukálódott. Sok árú jelentézik a piacon, különösen az ezüstben, úgyhogy az arát a Nemesfém és Drágakő Csarnok árjegyző bizottsága alacsonyabban is jegyezte.

Ülést tartott a 42-es bizottság

Tegnap ülést tartott az országos 42 tagú bizottság, amelyen a kormány részéről jelen volt Györfly-Bengyel Sándor közellátási miniszter és Lossonczy István közellátási államtitkár.

Az ülésen Györfly-Bengyel közellátási miniszter részletes tájékoztatót adott időszerű közellátási kérdésekről. Több felszólalás hangzott el, amelyekre a miniszter válaszolt.

Tűzharc után letartóztattak száz bolgár kommunistát

A gabrovói rendőrség leleplezett egy kommunistabandát, amely röplapokat és nyomtatványokat terjesztett. Letartóztatásuk során harcra került sor; egy ember meghalt, többen megsebesültek. Eddig több mint száz kommunistát tartóztattak le. (MTI)

A pécsi református egyház jubileuma

Pécs, május 19. (MTI) A pécsi református egyház fennállásának 50 éves évfordulója alkalmából díszközgyűlést tartott, amelyen megjelent Ravasz László dunamelléki református püspök és Fáy István kultuszállamtikár is.

Ravasz püspök üdvözölte elsőnek a gyülekezetet a jubileum alkalmából. Hangsúlyozta, hogy egy olyan városban, amely alkotánál és történelménél fogva más, egy erős református gyülekezet alakulhatott ki, jelentős történelmi és egyháztörténelmi esemény. Vöröss Mihály helyettespolgármester Pécs városát tartóztattak le. (MTI)

ros halóságának és közönségének nevében mondott üdvözlő szavakat és az összes keresztény egyházak összefogásának szükségességét emelte ki az istentelenek táborával szemben. Tóth Zsigmond prorektor, az egyetem nevében szólott, Fáy István államtitkár üdvözlő szavaiban hangoztatta, hogy pécsi gyülekezet a lelkek lobogó lángjától égő öröztű, amely nyíltan állhat szembe az ellenséggel, a bűnnel.

Nyáry Pál esperes köszönte meg az üdvözlőket.

Zágráb, május 19. (Bud. Tud.) A vasútigazgatóság jelentése szerint nemzetközi gyorsvonatot állítottak forgalomba „Co Co” elnevezéssel, amely naponta közlekedik Torinóból kiindulva Milánó, Velencé, Triestben, Zágrábon, Belgrádon és Nisen át Szófiába, illetve Szalonikiba. A vonatnak négy Pullmann-kocsija, háló- és étkezőkocsija van és Zágrábról esatlakozással rendelkezik Gyékényesen át Magyarországra felé is. Zágrábra a vonatot a keleti irányba menet 22 óra 50 perckor, nyugati irányba haladva pedig 6 óra 25 perckor érkeznek.

Súlyos járványos betegség ütötte fel a fejét azok között a lengyel katonák között, akiket röviddel ezeltől bocsátottak szabadon a különböző szovjet gyűjtőtáborokból s akik jelenleg Palesztinán keresztül útban vannak Észak-Afrika felé, hogy támogassák az ott harcoló brit csapatokat. A járvány, amely naponta igen sok áldozatot szed, a gyűjtőtáborokban elszennvedett kegyetlen bánásmód eredménye. (MTI)

LUPE VELEZ főszereplésével a
Vadmacska
vigjáték bohózat.
Walt Disney két rajzfilmje:
Ronald a rendőr. A légi támadás
AZ APOLLÓBAN

Vígyszínház mozgó
A dal, a zene, a szerelem szívhez-szólo filmje:
Te vagy a dal
A magyar filmgyártás egyik legszebb alkotása!
Főszereplők: SÁRDY JÁNOS, Szabó Klári, Vaszary Piri, Toronyi és Kőváry.
HANGULAT! — VIDÁMSÁG!
Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Hungária filmszínház
Ma először! Csak felnőtteknek!
A legművészebb magyar film:
TASNADY FEKETE Mária,
Két lány az uccán
BORDY BELLA, VASZARY PIRI, CSORTOS GYULA, Dénes, Földényi, Maklary stb. főszereplésével.
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

HOLNAP csütörtökön
nyílik meg
Nyakas Lajos
divatüzlete
Kossuth-u. 4. alatt

Vitéz Jakabffy Dezső visszalépett a színigazgatói pályázattól

A színházi bizottság és a közművelődési bizottság Unger István mellett foglalt állást

A Csokonai Színház ügyével tegnap délután foglalkoztak a *szabíztársak*. Dr. Kőlesey Sándor polgármester elnöklésével előbb a *színházi bizottság* tartott ülést. Zárt tanácskozásban vitatták meg a lehetőségeket és a színházi bizottság tagjainak túlnyomó többsége Unger István mellett foglalt állást.

Ugyanezok a polgármester elnöklésével ülésezett a *közművelődési bizottság* is. Itt már a tagok teljes egyhangúsággal Unger István mellett foglaltak állást és ilyen értelemben javaslatot terjesztettek a közgyűlés elé is.

Ma délelőtt a közgyűlés, délután pedig a közgyűlés dönt a színház ügyében és a közhangulatból az tűnik ki, hogy Unger Istvánnak adják három évre a Csokonai színház bérletét.

A késő esti órákban kaptuk közlését az alábbi sorokból:
Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr! Alábbi

soraimmal a mai napon bejelentettem a debreceni színigazgatói pályázatról való visszalépésemet. Tisztelettel bíve vitéz Jakabffy Dezső, színigazgató.

(Másolat)
Mellőszög Polgármester Úr!
A debreceni színigazgatóválasztás előestéjén tisztelettel visszavonom pályázatomat.

Most jutott tudomásomra, hogy a Magyar Élet Pártja állást foglalt ebben a kérdésben. Egy pillanatig sem óhajtom, hogy a párt jegyelmét és egységét vesekély személynem zavarja, — s azokat a kedves színházbarátokat, akik személyem mellé kiálltak, tekintve a nyílt szavazásra — kínos helyzetbe hoztam.

Igy a legnagyobb tisztelettel kérem M. H. Ö. S. Ü. Uramat fentí indokaim alapján bejelentésemet kegyesen tudomásul venni. Debrecen, 1942 május 19. Hazafias tisztelettel: *vitéz Jakabffy Dezső* sk. színigazgató.

Beszámoló a rádió Debreceni Napjáról

Tegnap hangzott el a rádióban a debreceni nap, mely ha egyes vonatkozásokban talán hiányos volt is, nagy általánosságban el lehet mondani, hogy jól visszaadta a város lelkét, kultúráját, érezte ősi magyarságát és elég jó keresztmetszetet adta a legmagyarabb magyar városnak.

Rögtön tíz óra után vitéz Kolosváry Borcsa Mihály, a Sajtókamara elnöke üdvözölte Debrecen városát, mint szavaival végezte: köszöntötte a legmagyarabb civitást.

Nagyon kedves és sikerült volt a debreceni Nagyerődőről szóló közvetítés, a "háttérben" ezer és ezer madár esirésével. Kétféle szakértőt kapott a rádió dr. Nagy Jenő, a világhírű ornitológus személyében, aki alaposan megismertette a hallgatókat a Nagyerőd madárvilágával. Fohl Ferenc tanácsos pedig szakzerűen ismertette az erdő keletkezését és jelenlegi állapotát. Dövényi Nagy Lajos a közvetítés vezetője lelkesen emlegette, hogy „a debreceniek kijönnek ide reggelként és hallgatják a madarak csodálatos hangversenyét”. Hát ezt bizony tapasztalatból meg kell cáfolnunk, mert a valóság az, hogy a debreceniek ha ráérnek is, nem nagyon látogatják a Nagyerődöt. A rádió keresztlán talán felfedezi annak szépségét.

Nagyon hatásosak voltak Debrecen egykori nagy cigányprimásának, Magyar Imrénének lemezei, valamint a Bocska Hódjárdi fúvószenekarának hangversenye a kitűnő Somlyai Adám vezényletével.

Elmenny volt 12 órakor a debreceni Negytemplomból felhangzó harangszó. Az öreg Rákóczi nagyharang mélyen bugó hangja minden debreceni szívet megdobogtató volt és szinte történelmet zengett. A hivatalos rádióműsorok szerint utána Kőlesey Sándor debreceni polgármester előadása következett volna, ez azonban elmaradt.

Igen érdekes volt a Repülő Club nyitási sportrepülőteréről felvett közvetítés. Ebből az ország rádióhallgatósága tudomásul vehette, hogy milyen komoly munka folyik a sportrepülőképzés terén Debrecenben. Ezt követően Budinszky Sándor vezetett közvetítést az egyetemről. Igen sikerült volt ez a közvetítés. Meglepően jól hangzott a rádió hullámain Kállay Kálmán rektor komolytónusú hangja, izes magyar beszéde. Általában meg kell állapítani, hogy a rádió debreceni szereplői megmutatták az ország-világnak, milyen az igazi magyar beszéd.

Kállay rektoron kívül Szádeczky-Kardoss Tibor jogi kari prodékán, Illlittl Tivadar országoshírű sebészprofesszor, Csillérgy András professzor egészítették ki értékes mondanivalóikkal a közvetítést.

Délben két órakor Csobán Endre érdekes előadást tartott a debreceni civisről, majd Budinszky Sándor közvetített a debreceni kézművesek köréből, szemléltetve a debreceni ősi iparágakat.

Kora délután Kállay Kálmán, mint a Kollégium igazgatója tartott magasröptű előadást a Kollégium 400 éves intézményéről.

— Az Evangélium közikájára van építve ennek az iskolának fundamentuma — mondotta többek között. — Istennek, hazának és emberszeretnek nevelték eleitől fogva a debreceni diákokot. Es hogy ez a szellem mit adott a magyar hazának, elég ha egy rövid előadás keretében a sok közül csak Csokonai Vitéz Mihály, Kőlesey Ferenc és Kormányzó Urunk, Horthy Miklós Öf. méltósága tündöklő neveire mutatok rá, akik mind a mi Kollégiumunk diákjai voltak. Az ő soha el nem múló dicső nevük a négyszázados Alma Mater legféltettebb kincse, legboldogabb büszkesége.

— Adja Isten kegyelme, hogy ősi Kollégiumunkból megint évszázadokra zengjen az Igére ráépített tanár és diák-szíveken keresztül a magyar református egyház és magyar haza életébe az a szent melódia, amelyet itt tanult meg a kollégiumi diák: Orando et laborando. Azután Dövényi Nagy Lajos vezetett igen jó közvetítést a Kollégiumból, majd felhangzott a Kántus több énekszáma. Elmondhatjuk, hogy a Kántus Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényletével most felülmutta önmagát. Az ének-művészet csúcsteljesítményét nyújtotta. Csokonai dalokat még nem hallottunk olyan szépen énekelni, mint most a Kántustól.

Nagyon kedves és emelkedett szellemű volt Szabó Lőrinc író előadása arról a korról, mikor ő még kollégiumi diák volt. Az ősi iskola szeretele, Debrecen lelkének megértése esendült ki szavaiból.

Makkai Sándor magasszínű előadást tartott Debrecenről, az iskolák városáról. Kiemelte a Kollégium szerepét, de nem fejejtkezett meg a többi debreceni iskoláról sem és méltatta ezek fontos szerepét.

A Városi Dalegyet énekszámai is kitűnően sikerültek Forray István karnagy vezetésével. Jól halott Simon István erőteljes szövege.

A rádióközvetítés során a Déri Műzeum és Munkácsy Mihály ítlező világhírű festménye, az *Ecce Homo* is kellő méltatást nyert Söregi János ismertelésében. Jözüek és lörlömszetek voltak a hortobágyi pillanatképek, jól adták vissza a nagy pusztá hangulatát és a pasztoréletet. Az állami méntelep fontossága is kifejezésre jutott.

A Debreceni magyar muzsika című összefoglaló esokorban művésztük javát nyújtották: éneken Hoor Tempis Erzsébet, hegedűn Baza Gábor, zongorán Höchtl Margit, Erdész Mihály gordonkán, Galánffy Lajos zongorán. Jó interpretálásban (Simonffy Margit és Apáthy Imre) hallottunk Csokonai, Fazekas, Petöfi Ady, Oláh Gábor, Tóth

Műrostmentes árúk hihetetlen olcsó árakon

Női harisnyá	hibátlan ha, szál vékony	2.85	Férfi úszó nadrág	prima macsó minőség	3.52
Férfi zokni	hibátlan szép div t mintas	1.53	Női fürdő tricó	lastex, gyönyörű lazokokban	7.19
Női nadrág	tánc fazon kellemes viselet	1.75	Férfi nyakkendő	ujdonság, gyűrtetlen minőség	1.40
Férfi ing	sport fazon rövid ujjal	6.75	Női blúz	ujdonság, de régi jó minőség	6.73
Női combiné	kis his hibás, nehéz schärmöz avangból	5.90	Férfi alsó nadrág	prima puáinettéből	6.19
Gyermek zokni	1-es. finom mosható minőség	1.50	Gyermek napozó	garantált színtartó	2.57

Havas Harisnyaház Bádogos-utca 1.

Saját érdekében vigyázzon a címre!

Árpád, Vályi Nagy Géza, Gulyás Pál, Baja Mihály, Juhász Géza, Tóth Endre verseket. Sajnos Szabolcska Mihályt kihagyták a csokorból, pedig ő igazán debreceni költőnek számít és érdemes lett volna néhány szép versét beiktatni. Izes volt Möriz Zsigmond előadása a debreceni civisről. Aztán az esti szórakoztatás következett. Előbb Burai Zsiga, a híres hortobágyi cigányprimás és zenekara muzsikált, eredeti hortobágyi nótákat énekel, majd az Arany Bikából közvetítették a Rákosi-Horváth tánczenekar temperamentumos muzsikáját, míg a napot Magyar Gyuszi és Jóska cigányzenekarának kitűnő muzsikája a Gambrinus étteremből zárta be.

Mindent összefoglalva a »Debreceni rádió nap« jól sikerült. Hiányzott azonban az úgynevezett városvezetés. Helyes lett volna, ha sétált tesznek a városban és bemutatják sorban az ország rádióhallgatóságának Debrecen minden nevezetességét, minden kulturális alkotását, jelentősebb intézményeit. Igy jobban tudott volna képet nyerni a hallgató a nagy magyar városról és életéről. Megesett olyan hiba is, hogy az egyetem ismertetése során megfellekettek az egyetemi templomról, mely pedig éppen most nyílt meg és az ország legkorszerűbb temploma, már ezért is érdemes lett volna megemlíteni.

A nikkelpénzeket május 30-ig fogadják el, a Nemzeti Bank június 30-ig cseréli át

Az állami és egyéb közpénztárak, tehát a postahivatalok is az 50, 20 és 10 filléres nikkelpénzeket csak 1942 május 30-ig fogadják el fizetési eszközül. A Magyar Nemzeti Bank intézetei pedig ezeket az érméket az 1942 június hó 30. napjáig cserélik át acél-érmékre. Ismétellen felhívják a közönség figyelmét arra, hogy az említett

nikkelérmék sürgős átcsereléséről minél előbb gondoskodják, mert az említett határidőket nem fogják meghosszabbítani. A vidéki postahivatalok a szóbanförgő nikkelpénzeket az 1942 május 30-ig nemesak fizetésiül fogadják el, hanem acélérmékre át is cserélik.

Pénteken összeül a képviselőház

Benyújtják a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslatot

Csütörtökre összehívték a kormány-párt értekezletét: ismét megélelnkül a belpolitikai élet és pünkösdi után megkezdik a Kállay Miklós miniszterelnök kormányralapése után bejelentett zsidó ingatlanjavaslat vitáját a képviselőházban.

Csütörtökön délután a MEP pénzügyi és földművelésügyi egyesített bizottsága ülésén már a javaslat teljes szövegét mutatja be Bánffy Dániel báró föld-

művelésügyi miniszter.

Pénteken a képviselőház úgynevezett formális ülést tart: intézkednek a legközelebbi ülés összehívásáról és napirendjéről. A formális ülésen beterjesztik a zsidó mező- és erdőgazdasági ingatlanokról szóló törvényjavaslatot. A vita a pünkösdi ünnepek után kezdődik, a képviselőház legközelebbi rendes ülését ugyanis az ünnepek utánra, előre láthatólag szerdára hívják össze.

Mannerheim finn hadvezért a szegedi egyetem díszdoktorává avatja

A hős finn tábornagy a Horthy Miklós tudományegyetem első tiszteletdoktora

A Kormányzó Úr Öf. méltósága május 13. napján kelt legfelsőbb elhatározásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a szegedi m. kir. Horthy Miklós Tudományegyetem báró Mannerheim Gusztáv finn tábornaggot a földrajzi, néprajzi és régészeti tudományok terén szerzett kiváló érdemeiért a bölcséleti tudományok tiszteletbeli doktorává avassa. Az erről szóló legfelsőbb elhatározás a hivatalos lap május 20. számában jelent meg.

Nemesak a tudományos világ, hanem az egész magyar közvélemény is őszinte örömmel értesül a rokon finn nép hős fővezérének, a kiváló tudósának magas tudományos kitüntetéséről. Talár

kegyesen tudják báró Mannerheim Gusztávról, hogy nemesak hős katona és kiváló államférfi, hanem mint tudós is a legkiválóbbak közé tartozik és tudományos működésével is az egész világon megbecsülést szerzett hazájának.

A finn testvérenp e kiváló államférfia, a hős katona, belső Ázsia tudományos kutatója e kiváló tulajdonságival bármelyik nagy nemzet legjobbat között szerepelhetne. Őszinte öröme az egész magyar nemzetnek, hogy a magyar megújulás vezérének, Horthy Miklósról elnevezett szegedi Tudományegyetem a finn testvérenpzet legnagyobb fiát avathatja első tiszteletbeli doktorává.

A szélhámos

nem válogat az eszközökben, mindegy, hogy milyen úton, módon, de meg akarja keresni a maga szükségletére a pénzt, még pedig minél nagyobb összegben és minél kevesebb erőfeszítéssel...

Az eszközökben igazán nem válogatós.

Elsősorban számít a minden emberben lappangó jószívűségre, aztán a hiúságára. Mert ugyan bizony néha úgy pengőért ki jár utána, hogy igaz, vagy nem igaz amit mond. Aztán olyan könnyű ma elhinni azt, hogy sorsüldözött emberek is vannak. Az se utolsó eset, hogy csehek, oldhok, szerbek tönkre tettek valakit. Jól kell találni az otromba mesét, aztán sikerült néhány pengőt zsebre venni.

Telefonon keresztül felhívják egyik, másik, sőt, a jelek szerint minden közintézmény vezetőjét és a jelentkező jóbarát, ismerős szíves figyelmébe ajánlja a sorsüldözött embert, aki természetesen senki más, mint maga a sorsüldözött. Az utcai telefonfülkék tudnak elmondani, ha beszélni tudnának, hogy hány ilyen bizalmas ajánlat történt ott már. Még elszív egy, két cigarettát a sorsüldözött, aztán szépen bekopogtat az érdekelt az előbb felhívott helyre. Kedves, szerény, közvetlen és otthonos, hogy az első pillanatra megcsik rajta a járadt, dolgozó ember szíve. Ha ez se használ, egy kis idegcsokk, rágás, mese a csehek történetéről és a kisántant vallató módszeréről, aztán már mehet is vigán tovább a jobb sorsra érdemes férfit, mert sajnos, neki sok dolga van, nem ér rá sokádozni, már várják mások is a telefonfelhívás után...

Most egyetemi tanár nevében beszél, holnap eszperes nevében szólít fel. Tudja, hogy ki a református, ki a katolikus, de nem hagyja ki a zsidókat sem, elvégre azok is áldozanak a »hazafüls« címre s valószínű, hogy amúgy se nekik szólni.

Es milyen kevés kell, hogy elterüljön a földön a láris zseni...

Három éve garázdálkodott ez a telefonos köklér a városban.

Volt olyan felhívott, aki egyszerűen nem hitte el, hogy az illetékes egyetemi tanár beszél, aki egyszerűen letegette, kedves barátomnak titulálta a felhívót. Nos, az se nagy baj, sértődötten letette a »professzor úr« a kagylót és a sorli telefonfülkében lapozott új áldozat után. Naponta néhány mindig sikerülten bedült. Egy, két hónapig eltartott a debreceni kirándulás. Aztán győr, Szolnok, legújabb időkben Nagybányára, Kolozsvárra és a többi város...

Most aztán valaki felhívta végre a professzort, de az igazán aztán, hogy bejelentette az elszánt szélhámos, hogy belátogat újra. Természetesen az igazi egyetemi tanár semmiről a világon semmit nem tudott. És most jön a narancslé, a szélhámos bátran, fölényesen megjelent az érdekelt helyen, éppen a Kereskedelmi Középiskolában. Mosolygott, elbeszélgetett s átadta az egyetemi tanár névjegyet s azon egy kis hibát, nem »stimolt« a keresztnevét, de ugyan ki törődik az effélével. Jó kedvűen nézte az igézetes kasszát a látogató, csak éppen nem mondta, hogy gyereink, még sok a dolgom, de közben a titkos világyesség megellette a magáét, a szolgát már jött is a Bika előtti rendőrrel és éppen végszóra belopott a biztos úr.

— De kérem, — próbált elképpenni a szélhámos!...

— Hát csak tisztázzák a rendőrségen a dolgot, aztán meglátjuk, — búcsúzott az igazgató, mire a szélhámos kifordult és igen járatosan elindult a biztos úr mellett. Már a folyosón cigarettát rántott elő, mert ott, bent, nos, igen, ott erről a megszokott kis élvezetről is te kell mondani s most hiába várja néhány telefonon értesített »páciense«, hogy az illavai fegyházból szabadult irredenta rab meglátogassa. Pedig lehet, hogy az illavai fegyenc bemondás igaz is, csak nem éppen irredenta vonatkozásban...

Szombaton megnyitják a nagyerdei strandfürdőt

Elkészültek az ültető barakok

Ismeretes, hogy a fürdőépületet veszelésnek nyilvánították és ezért barakokat építettek, hogy ideiglenesen helyet biztosítsanak az épületen kívül a fürdővendégeknek a várakozáshoz. A meleg idő hirtelen jött, úgyszólván egyik napról a másikra és bizony már vígan lehetne a szabadfürdőzés örömeinek hódolni. A közönség részére szombaton nyitják meg az erdei strandfürdőt.

A fürdő árai változtak a következőkben: Villamosjeggyel összekapcsolva egy jegy 1.26. Villamos használatánálkül 1 pengő. A tizenkétjegyű fürdőjegyűzet ára 10.80.

Azok, akik a termálfürdőt is használni akarják és villamosmal kapcsolják együtt van, ráfizetnek még 50 fillérről. Egyhavi bérlet 17 pengő. Az idényjegy ára 50 pengő, tavaly 30 volt. Ez az idényjegy csak a szabadban való fürdésre jogosít, még ráfizetéssel sem érvényes a termálfürdőben. A kabinsbérlet 40 pengő és egyösszegben kell kifizetni.

Mint látható a város az egész vonalon felemelte a fürdőárait. Bár meg lehet érteni, hogy a mai viszonyok között áremelésre kerül sor, de a közegészségügyet szolgáló intézményeknél lehetőleg el kell kerülni az áremelést. Már pedig Debrecenben nagyon fontos közegészségügyi szerepet tölt be a nagy-

erdei strandfürdő, különösen most, mikor a különböző korlátozások miatt a családok száza nem mehetnek nyaralni más vidékekre, hanem nyári pihenőjüket helybeli strandolásra használják fel. Különösen fontos, hogy az ifjúság olcsón jusson a napfényhez, a vízhez és a jó levegőhöz. Már pedig könnyen ki lehet számítani, hogy a felemelt árak mellett mennyi kiadást jelent egy családnak a strandfürdőzés. A kisebb jövedelmű családok számára lehetetlenné válik a bérlet kiváltása, mert négy-öt, vagy hat személyre már egész nagy összeg jön ki, amit nem tudnak megfizetni. Külön nehézséget képez, hogy állítólag részletben nem lehet megfizetni, hanem csak egy összegben. Kívánatos volna, ha a levante ifjúság, általában a tanulójifjúság számára egész olcsó idénybérletjegyet rendszeresítené a város.

Az egész kérdést abból a szempontból kell nézni, hogy a városnak áldozatot kell hozni lakossága és ifjúsága egészségéért, nem okvetlen szükséges, hogy hasznát hozó üzem legyen a strandfürdő, hanem fontos az, hogy a lakosság széles rétegeit üdülést és megerősödést nyerjenek ott. Helyes volna a kérdést közgyűlés elé vinni, amelynek tagjai nyilván vállalják a felelősséget a közönség érdekében, hogy változatlanok maradjanak a strandfürdő árai.

Dayka Margit 100 autogrammos fényképpel jött Debrecenbe és frontra készül, előadást tartani honvédeinknek

Borzos szökecségekben, egyedülállóan természetes, közvetlen modorával érkezése után öt perccel már az újságíró kérdéseire feleltetett Dayka Margit színházi öltözékében. Közben a keze sem pihen, egymásután rakosgatta ki az újlőröndökéből a »beszerekei menyecske« remek ruháit.

— Elhben a szezonban egyedül Debrecenbe jöttem vendég szereplésre, annyira »be voltam fogva« — mondja. A »Koncert«-et 187-szer játszottuk, közben a filmek... Pedig a legérdekesebb még befejezés előtt áll, a »Szerelem ház« című Csorossal, Timárral és Maklárral, egy nagy művészzel szól, akit elhagy a felesége és elkésredésében elmegy cirkuszi bohócna. Senova nem fogadtam el meghívást, de Debrecenbe vitték Jakabffy direktor első hívására jöttem, olyan angyali város ez. Sohasem telejttem el, hogy fogadtak két esztendője, amikor a »Csavargó lány«-ban voltam itt.

Hirtelen belemarkolt bőröndjébe Dayka Margit és egy csomagot húz elő.

— De nem jöttem ám üres kézzel... Hoztam száz darab autogrammos fényképet a debreceni Vöröskeresztnek, hogy a sebesült honvédeink javára árassák ki Debrecen száz legáldozatkészebb embere között. Legszívesebben magam mennék le valamennyihez az ügy érdekében, ha megkaphatnám a címüket.

Terveiről kérdezzük a nagyszerű művésznőt.

— Terveim? — mondja. — Azt én a jó Istenre bíztam mindíg. Habár most van egy gondolatom, amit megszeretnék valósítani és meg is valósítom. Ha befejezem a filmjezt, kimegyek a frontra és előadást tartok az ott harcoló honvédeinknek... Már össze is állítottam a műsort, kedves, magyaros, zenés számokból. Különbben a sebesült honvédek javára akármikor szívesen lejövök ingyen előadást tartani Debrecenbe is. Csak hívjának — fejezte be a beszélgetést a Nemzeti Színház és a magyar filmgyártás nagyszerű művésznője.

A Szent Erzsébet Egyesület közgyűlése

Debrecen egyik legszebben működő katolikus egyesülete, a Szent Erzsébet Egyesület most tartotta évi rendes közgyűlését a piarista gimnázium tanástermében. A közgyűlésen Debrecen valamennyi nőegylete képviseltette magát s azon megjelent dr. Kölesy Sándorné, a MANSZ elnöknője is.

Ima után Tichy Antalné elnöknő nyitotta meg a közgyűlést. Hangsúlyozta, hogy a mai nehéz időkben fokozottan nehéz a jótékony egyesületek feladata. A nehezebb időkben is szükséges azonban a szegények segítése. Megállapította, hogy az egyesület a nehézségek ellenére is szép si-

kerket mutathat fel. Köszönetet mondott munkatársainak, majd kiemelte Gunda Gyuláné és Magyar Jenőné kövelésre méltó példáját. A két úraszony jótékonykedő kíváncsúságukat rendezett s ezek jóvödelméből a Szent Erzsébet Egyesület szegényeinek is juttattak.

Huss Erzsébet olvasta fel a múlt évi közgyűlési jegyzőkönyvet, majd dr. Szabó János képlán emelkedett szólásra. Nagyhatású beszédében második, lélekben felépítő védelmi vonal kiépítését sürgette. A védővonal téglái azok az imák, bűjtők és önmegtartózkodási események lesznek, amelyeket a ma-

FERENC JÓZSEF
KESERŐVIZ

gyar katolikuság vállal. Hisszük, hogy ez a második védővonal éppúgy meg fogja védeni a magyarságot, mint kétszáz évvel ezelőtt egy újabb tatárpusztítástól IV. Béla leányának, Boldog Margitnak és szentlelki társainak imából emelkedő védővonal.

Öz. dr. Jóna Ödönne a litkari és pénzüri jelentést terjesztette be, amely hű képet adott az egyesület jól végzett munkájának eredményeiről. Dr. Tarján Oskár a jövő évi költségvetőirányzatot ismertette, majd az indítványok során Nagy Józsefné szólott az egyesület régi tervének megvalósítását, Kiházasítanak egy szegénysorsú római katolikus leányt. A leány édesapja hadirokkant, 11 gyermeke van, 400 pengő árú paplanokat, ágylakárgarnitúrát, vásznat, konyhaedényeket, teknőt és tűzhelyet adnak a leánynak. Az áldás ünnepélyes keretek között fog megtörténni. A javaslatot a közgyűlés nagy lelkesedéssel elfogadta.

Tichy Antalné elnöknő javaslatára felemelték az egyesület szegényeinek havi járandóságát. Végül Acház Imréné a következő tervekről szólott. Júniást fog rendezni az egyesület. Külön szólott arról a munkáról, amelynek eredményeképp az egyesület új klinikai kápolnát rendez be.

A Szent Erzsébet Egyesület közgyűlését Tichy Antalné elnöknő zárta be.

Fornet professzor előadása a balatonfüredi Orvoshétén

Balatonfüredről jelentik: Lankadatan érdeklődés közepette folyik a balatonfüredi Orvoshét a többszázfőnyi hallgatóság előtt. Különösen érdekes előadások voltak azok, amelyeket dr. Duzár József a pécsi egyetem ny. r. tanára, dr. Fornet Béla a debreceni egyetem professzora és a Frankfurtból érkezett Vollhardt egyetemi tanár tartott.

Dr. Fornet Béla egyetemi professzor „A hyperthyreosis (a pajzsmirigy túlműködését) komplikáló betegségekről” tartott előadást. Az ilyen bajban szenvedők gyakran mutatkozó torokgyulladásainak okairól és az ugyancsak gyakori májartalom jelentőségéről szót kimerít. Azután ismertetett még több esetet, amelyben a hyperthyreosis hoz diabetes, vagy asztma asthma bronchiale társult. Fejtette a kóroktani összefüggéseket és hatásukat hyperthyreosis lefolyására.

Az előadást nagy érdeklődés kísérte.

Különös eset az ellopott kerékpárral és a háztetőn alvó fiatalemberrel

A rendőrségnek jelentették az elmúlt éjszaka, hogy a Cegléd-utcai vendéglő udvaráról, bár bezárták a kaput, mégis elloptak egy kerékpárt. Átkatalták az egész udvart, de nem találták a kerékpárt és nem találták a tolvajt sem. A rendőr már lávoni akart, amikor zseblámpájával végig világitotta az épület és meglátta, hogy a tetőn egy fiatalember hason. Nagynehezen sikerült leszedni a tetőről, ahová — mint mondotta — italozás után aludni tért. A kerékpárról semmit sem akart tudni. A hajnali órákban megtalálták a kerékpárt a Dobozy bérház mellett egy bokorban. Az is kiderült, hogy a tetőre aludni térő fiatalember az éjszaka folyamán elhagyta a vendéglő épületét és a feleségének éjszakai zenét adott, majd visszatért a borosüvegekhez. A nyomozók előtt még mindig rejtély, hogyan mehetett aludni a tetőre az italo vendég és hogyan vitték el a kerékpárt a bezárt kapun át.

— Dzsibutiban az angol zárlat következtében éhínség van, mert nem tudnak szállítani sehonnán sem élelmiszert. Az arabok esempésznek még élelmiszert, de csak arannyal fogadnak el érte.

Zománcozott tűzhelyek

kaphatók **Sesztina Lajos**

vasnagykereskedésében

Ferenc József-út 23. Debrecen

H I R E K

"DEBRECZEN"

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 16-án reggel 8-tól, 23-án reggel 8-ig: „Kigyó” Plac u. 31., telefon: 30-95. „Tisza” Péterfia u. 61. telefon: 24-92. „Csillag” Árpád-tér 1., telefon: 29-32. „Szent Háromság” Homokkert Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-09. szám. „Mátyás király” Nyilastelep, Vámp. u. 16., telefon: 32-01.

Furcsa kis ház

Furcsa kis ház, ugye, kedves,
Ahol én lakom.
Csipkés függöny nem takarja
Kiesi ablakom.
Nincs egy fa sem. Az udvarán
Virág nem terem,
Ne esodál hát, ha nem tudom,
Mi a szerelmem...

Háztetőmön a holdsugára
Kedvre nem derül,
Én tudom, hogy mi fáj nekem,
Hidd el, egyedül...
Igy élek én bús magányban
Dal és bú között,
Mint akl az ördögökkel
Szerződést kötött.

POLGÁR GYULA.

A főispán Debrecen városnál dr. Menyhárt Béla másodosztályú fogalmazót, tb. aljegyzőt elsőosztályú közigazgatási fogalmazóvá, dr. Vass József közigazgatási gyakoronkot, tb. fogalmazót és dr. Deák Sándor közigazgatási gyakoronkot a másodosztályú közigazgatási fogalmazói állásra behelyettesítette.

Pénteken avatják a debreceni egyetem díszdoktorává Sauerbruch berlini professzort. A debreceni m. kőr. Tisza István tudományegyetem tanácsa május hó 22-én, pénteken délelőtti fél 12 órakor az egyetem aulájában közgyűlést tart, mely alkalmával az egyetem tanácsa dr. Sauerbruch Ferdinánd titkos udvari tanácsost, berlini egyetem ny. r. tanárt és a Charité sebészeti klinikájának igazgatóját az orvostudomány honoris causa doktorává avatja.

Kállay miniszterelnök Beszterce község diszpolgára. Beszterce község (Szabolcs megye) képviselőtestülete Szabó Sándor református lelkész indítványára Kállay Miklós miniszterelnököt diszpolgárává választotta, miáltal a község hátláját és ragaszkodását juttatta kifejezésre a miniszterelnök iránt.

Kinevezés. A földművelésügyi miniszter Tóth János debreceni lakost, ideiglenes minőségű szakállásztet vajmesterré kinevezte.

A kistemplomi egyházközség bibliaköré ma délután 6 órakor az egyházközség gyülekezeti termében (Révész-tér 2) összejövetelt tart.

Református presbíterek és laikusok figyelmébe! A missziói bizottság elnöksége szeretettel meghívja a debreceni református egyház presbítereit, tanítóit és tanítónőit a kistemplomi egyházközség gyülekezeti termében (Révész-tér 2) tartandó bibliaórára, melynek tárgya: ünnepi és úrvacsorai előkészület.

Kedvezményes árú paradicsompalánta, „debreceni firtús” fajta. darabonként 5 filléres árban kapható a nagyerdői városi kertészetben, a polgári főiskolával szemben. Közélelmezési hivatal.

Gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt került a debreceni törvényszék Fövényessy tanácsa elé Antal Katalin balmazújvárosi szülésznő, aki egy beteggel szemben súlyos mulasztást követett el. A bíróság elítélte a gúnyhónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

A szeppan és a mosószert bejelentésének és forgalmának szabályozása

A 780—1942 M E számú rendelet, illetve az annak végrehajtása tárgyában kiadott 102.260—1942 K M sz. rendelet szerint mindenki, aki mosószappan, mosószert, pipere-, vagy borotvaszappan előállításával iparszerűen foglalkozik, valamint minden nagykereskedő köteles ezen árukból az 1942 évi május hó 17 napján, vagyis a rendelet hatálybalépésének napján birtokában levő készletet bejelenteni, továbbá minden kiskereskedő és minden gyógyszerész köteles bejelenteni a rendelet hatálybalépésének napján birtokában levő pipere és borotvaszappan mennyiségét. A bejelentést a rendeletben közölt minták szerint két példányban elkészítve a rendelet megjelenésétől számított 8 napon belül, vagyis május hó 25-ig kell a Mosószappan Nyilvántartó Hivatalhoz (Budapest V. ker. Benczur u. 13.) benyújtani vagy postán ajánlva beküldeni. A bejelentés alá eső készleteket zár alá helyezetteknek kell tekinteni, azokat forgalomba hozni, felhasználni, vagy azokkal egyebé kényt rendelkező csak a rendelet szerint szabad. A rendelet hatálybalépésétől kezdve mosószappant, mosószert és borotvaszappant — az előállítókön felül, — csak a kijelölt kis- és nagykereskedők, pipere szappant pedig csak ezek valamint a gyógyszerészek hozhatnak forgalomba.

A mosószappan és mosószert, valamint a pipere és borotvaszappan forgalombahozatalára jogosult nagykereskedőket közellátásügyi miniszterrel a kereskedelem és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve jelöli ki. A kijelölés iránti kérvényt a rendeletben előírt okmányokkal felszerelve, a közellátásügyi miniszterhez címezve, a telephely szerint illetékes elsőfokú iparhatóságnál kell benyújtani.

Azokat a kiskereskedőket, akik mosószappannak és mosószertnek, illetve pipere és borotvaszappannak közvetlenül a fogyasztók részére történő árusításával foglalkozhatnak, a törvényhatóság első tisztviselője jelöli ki. Az idevonatkozó kérvény 2 pengő okmánybélyeggel ellátva, a kérelmező iparigazolványával együtt, az elsőfokú iparhatósághoz nyújtandó be. A kiskereskedő a fogyasztó részére mosószappant, mosószert, pipere- és borotvaszappant csak a fogyasztó vásárlási könyvébe bejegyzés mellett szolgáltathat ki.

A mosószappan kiszolgáltatását a vásárlási könyv „mosószappan” rovatába kell bejegyezni, a vásárolt cikk megnevezése rovatban azonban a „mosószert” megjelölést fel kell tüntetni.

A fogyasztó részére az ország egész területén havonként és személyenként legfeljebb 10 deka mosószappant, vagy 25 deka mosószert szabad kiszolgáltatni. Gyermkek részére 2 éves korukig havonta 30 deka mosószappan, vagy 75 deka mosószert szolgáltatatható ki.

Orvosok részére az arcképes orvosi kamarai igazolvány felmutatása mellett havonként 50 deka mosószappant, vagy 125 deka mosószert szabad kiszolgáltatni. Ugyanez a mennyiség szolgáltatatható ki az egészségügyi védőnők, a vizsgázott fogművesek, a fertőtlenítő egészségőrök és a szülésznők részére is, ha ezen foglalkozásuk a vásárlási könyvben igazolva van. A foglalkozást az egészségügyi védőknél a védőnői igazolvány, a vizsgázott fogműveseknél a tanúsítvány, a fertőtlenítő egészségőrökönél és hatósági szülésznőknél az illetékes hivatali hatóság igazolása, a magán szülésznőknél pedig a működési engedély alapján a vásárlási könyv „hatósági előjegyzések” rovatában a vásárlási könyvet kiállító hatóság igazolja. Az orvos, illetőleg az egészségügyi védő, vizsgázott fogműves, fertőtlenítő egészségőr és szülésznő, családtaggal és a háztartásukhoz tartozó személyek részére kiszolgáltatatható mosószappan és mosószert mennyisége tekintetében a fogyasztók, illetve a gyermekek részére megállapított mennyiségek az irányadóak.

Azoknak a betegeknek, akik bejelentési kötelezettség alá eső fertőző betegségekben szenvednek, betegségük tartama alatt havonként 50 deka mosószappant, 125 deka mosószert szabad kiszolgáltatni. Az erre való jogosultságot a városi orvos igazolja. Az igazolást a vásárlási könyvvel együtt fel kell mutatni.

Piperezsappanból két havonként és személyenként legfeljebb egy darabot szabad kiszolgáltatni.

Gyermkek részére két éves korukig havonként két darab piperezsappan szolgáltatatható ki.

A gyermekek részére kiszolgáltatatható két darab piperezsappan helyett 20 deka mosószappant, vagy 50 deka mosószert is szabad kiszolgáltatni.

Borotvaszappan csak a vásárlási könyvbe bejegyzett 15 évesnél idősebb férfi személyek részére, személyenként legfeljebb egy darab szolgáltatatható ki.

Az a kereskedő, akit a közellátásügyi miniszter nagykereskedővé, illetőleg a törvényhatóság első tisztviselője kiskereskedővé nem jelöl ki, mosószappant, mosószert, pipere és borotvaszappant csak a rendelet hatálybalépésétől számított harminc napig, — vagyis 1942 évi június hó 18-ig árusíthat.

Az a nagykereskedő, vagy kiskereskedő, akinek árusítási jogosultsága a rendelet értelmében megszűnik, meglévő készletét jogosultságának megszűnésétől számított legfeljebb 30 napig árusíthatja.

A gyógyszerészek meglévő mosószappan, mosószert és borotvaszappan készletüket, a rendelet hatálybalépésétől számított legfeljebb 30 napig árusíthatják.

Ezen határidő eltelte után a polgármester jelöli ki azt a szeppankereskedőt, akinek a kereskedő, illetőleg a gyógyszerész fennmaradt készletét átadni köteles.

Magánháztartásban személyenként két különül több mosószappant, vagy mosószert tartani nem szabad.

Szeplő ellen fényvédő
krémek igen nagy választékban
Novák Mártá-nál
Csapó-utca 88. Telefon 33-82

Az orvoskamarai tagok a rendelet alapján kiszámított felüli mosószappan és mosószerszükségletüket magánháztartásukban készletben tarthatják.

A magánháztartásban a megjelölt mennyiségnél nagyobb készlettel rendelkező fogyasztóknak mindaddig nem szabad mosószappant, vagy mosószert beszerezni, amíg a készlete a rendeletben megjelölt mennyiség alá nem esik.

A rendelet megszegése kihágást képez és a 780—1942 M E sz. rendelet szerint büntetendő. Egyebekben bővebb felvilágosítást a Budapesti Közlöny 1942 évi május hó 17-iki számában megjelent rendelet nyújt.

Polgármester.

Növendékhangverseny a Zenekolomban. Debrecen sz. kir. város Zenekolombja felsőbb osztályú növendékeivel f. hó 22-én, pénteken este 8 órakor német zeneszerzők műveiből hangversenyt rendez. Ingyenes jegyek igényelhetők a Zenekolomb titkári hivatalában naponta d. e. 9—1-ig, d. u. 3—6-ig. Vár u. 1. Telefon: 23-96.

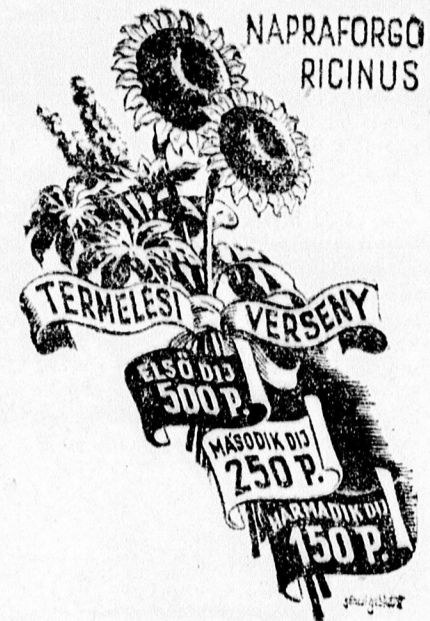
Budapesti kávéházaiban nem adnak már tejeskávét, mert kell a tej a gyermekeknek. A vendégek tojáskávéval kapnak. A világháborús halálálmány tehát visszatért. A hig tojásos keverékhez öntik a hidege feketét és kész a háborús tojásos kávé a tejeskávé helyett.

Az Ipartestület sütőszakosztálya ma délután 5 órakor az Ipartestület 1. sz. termében szakosztályi ülést tart, melynek tárgya a tűzfűtéseszközök. A tagok pontos megjelenését kéri az elnökség, mert utólagos igénybejelentéseket az idő rövidsége miatt nem lesz módjában figyelembe venni.

Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérfelvételekben beállított változást május hó 20. napjáig, — a jogkövetkezmények terhe mellett — jelentsék be. A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatványúrlapon történik, — amelyet a városi Adóhivatal kivetési osztályában I. em. 37. sz. szobában (feljártat a Sas uccal lépcsőházban) darabonként 6 filléres előállítási költség megtérítése mellett lehet beszerezni. A kiállított és a bérletvel aláíratott bejelentési ív május hó 20-ig ugyanide nyújtandó be.

DEBRECZEN

5. OLDAL.
1942 V. 20.

Kitört a Mannaloe tűzhányó Hawaiián és a feltörő lávafolyam naponta két mérföldet tesz meg és fenyegeti Hilo városát. A lávafolyamot repülőgépekről bombázták és így kettőszakították.

Medgyesen a román hatóságok intézkedésére minden kedden, csütörtökön és szombaton csak puliszkát szabad enni, kenyéret és lisztet nem adnak.

Dánia felett angol repülők jelentek meg és nagy lövészeket jartak be. Három angol gépet lelőttek.

Tilos Európából a bevándorlás Mexikóba. A tilalmat azonnali hatállyal adták ki.

Kabós Ferenc, az integer Magyarországnak utolsó képviselőházának elnöke május 19-én 85 éves korában almásai birtokán meghalt.

Kétszáz holland tisztet és altisztet, akik németellenes üzemekben vettek részt, ismét hadifogságba vettek és 460, a hollandi életben szerepet játszó személyt tisztként őrizetbe vettek.

Csungkingban kolerajárvány tört ki. Csang Kai Sek kormánya megtiltotta a szükséges intézkedéseket, a járvány mégis naponta százával szedi áldozatait.

Elrejtettek 43 mázsa tengeri a kaposvári Schlesinger faterpé baromfi-órájában. Schlesinger Zoltánt elítélték árulárjárás miatt 3000 pengő büntetésre és elkobozták a tengerit.

Munkaközben megsérült a jobblábán Velemi Lajos 44 éves munkás. Hajlábúszőrményi határállamban a súlyos esikét áttolta a lábaféjén.

A város szennyvíztisztító telephelyén, az úgynevezett Lovasszuszuban az 1941—42. évben termelt 2700 kéve nátrát 1942. évi május hó 21-én délelőtti 10 órakor nyilvános szóbeli árverési tartott. Értesítem az érdeklődőket, hogy az árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (városháza földemmel 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt délelőtti 8—2 óráig megtekinthetők. Gazdasági tanácsnok.

Az olasz lapok megemlékeznek arról, hogy most van az első évfordulója annak, hogy Rómában aláírták az olasz-horvát megállapodásokat és a horvát állam küldöttsége felajánlotta a koronát az aostai, azelőtt spoliált hercegnek.

Meghalt Fülöp Lajos 22 éves lakatos, akit Budapestről hoztak ápolásra az Augustia-szanalóriumba. Megírtuk, hogy lázrohamában kiugrott az első emeleti ablakon és zúzódáásokat szenvedett. Az ügyesség a temetés engedélyt megadta.

Zsávoly érkezett!
Siessen egyenruháját megcsináltatni, míg az anyagból van!
Tegdesné! Kálvin-tér 19. sz.

Nyugdíjasok családi pótléka

Debrecen törvényhatósága elé kerül a mai közgyűlésen Szeged átirata, mely a jelemelt családi pótlékra a nyugdíjasokra leendő kiterjesztést kéri a kormánytól és az erre vonatkozó, a kormányhoz intézendő leirat támogatását kéri.

A kérés méltányos. A családbételek fontos szempontjai megkívánják, hogy a nyugdíjasok is magasabb összegű családi pótlék révén gyermekeiknek megjelölhető nevelést nyújthassanak. Számításba kell venni, hogy a nyugdíjak multbeli esékkéntése révén sok nyugdíjas a mai körülmények folytán nehéz helyzetbe jutott. All ez különösen a sokgyermekes nyugdíjas családokra.

Debrecen közgyűlése bizonyára méltányolja a kéréshez fűződő fontos családi védelmi szempontokat és pártolja a szegedi átiratot, mely így Debrecen közgyűlésének határozatával megerősítve kerülne az illetékes ténnyek elé.

— A könyvnapokon, június 1-én, 2-án és 3-án a könyvkereskedők üzleteit este 7 óráig tartják nyitva.

* Vízvezeték-szerelőszakosztály értesíti tagjait, hogy a cement igénylőlapokat az ipartestületen átvehetik. Elnökség.

— Mozgalom indult, hogy Budavár fegyver Budapest neve. A régi magyar nevet azért tartják szükségesnek újra felvenni, mert a mai keveréknev nagyon emlékeztet Bukarestre és a külföldiek gyakran összetévesztik a román főváros nevével.

— Új vitorlázó magassági rekord. Tasmán László, a legkiválóbb magyar vitorlázó repülő a budaörsi repülőtérrel a Gamma Sportrepülő Egyesület M. 22. gépén 3860 méter magasra repült. Ezzel megszerezte az első magyar aranyteljesítmény jelvényt és új magyar magassági vitorlázó rekordot állított fel.

— Számos nő bajná gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel öngyomorra egy felpohányi természetes „Ferenc József” keserűvíz azáltal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüríti, az anyagcsereforgalmat pedig hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— Belgrádban ismeretlen tettesek néhány nappal ezelőtt meggyilkolták és kirabolták Zsvkovics ismert belgrádi kereskedőt és feleségét. A rendőrség most elfogta a tetteseket Gács Dusan 27 éves volt eszadőr és Milienovics Joca napszámos személyében. A rögtönítélő bíróság mindkettőjüket halálra ítélte. Az ítélet végrehajtották rajtuk.

— Az athéni rendőrség elrendelte minden színháznak, mozgófénykép-színháznak, iskolának és más nyilvános helyiségnek a bezárását, hogy megvédekezzenek a lakosságot a járványos betegségek terjedésétől. Ezt az intézkedést azért hozták, mivel néhány kiütéses ifjasos megbetegedés fordult elő és esirájában el akarják fojtani a betegségek további terjedését.

— Szerdán délelőtti leplezik le a csepeli szabadtéri parkjában a Fekete-tengeren elsüllyedt Ungvár hajó hősi halottainak emlékművét.

— Beyruthban agyonlőttek négy bennszülöttet, akiket a hadbíróóság előzőleg kémkedés miatt ítélte halálra. Több vádlottat 5—13 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtottak. A vádlottak egy angolellenes fitkos szervezetnek voltak a tagjai.

Burai Ferenc

földbírtokos, volt városi bizottsági tag, 76 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Mester u. 19. sz. Dankó temetkezés.

Uj üzlet!

Nádor István

a Grünfeld Adolf és Társa cég volt szabásza

úridivatszabóságát

Szent Anna-utca 10. szám alatt megnyitotta

A Tiszántúli Református Egyházkerület háromfelé osztásának terve

Külön debreceni egyházkerület lenne

Makkai Sándor, volt erdélyi püspök, debreceni egyetemi tanár, nagy tanulmányt írt a Tiszántúli Református Egyházkerület jövője címen.

Alapos és bő okfejtés konkluziójaképpen a kiváló egyházi férfiú a következőket írja:

A tiszántúli egyházkerület jövőjének útját a több önálló, de szoros testvéri együttműködésben maradó egyházkerületre osztásban látom. Ennek helyes keresztülvitelétől elsősorban a tiszántúli reformátusság, azután pedig az egész magyarországi református egyház megerősödne, belső értékben való meggyarapodása remélhető. Ebből a kifelé irányuló közös erőfejlesztés terén is öntudatosabb és hatékonyabb összefogás származhatik. Mindez természetesen azon a meggyőződésen alapszik, hogy a jövőben a gyülekezeti élet belső megújulásán és az életteljes, hívó gyülekezetek testvéri közösségen fordul meg.

Eppen ezért magára a felosztási tervre vonatkozólag, az összes adatok egybevetésével, a magam részéről a három egyházkerületre való felosztást tartom a leghelyesebbnek s a legelvezetőbbnek. A lélekszám, a terület, a földrajzi elhelyezkedés, a gyülekezetek arányai és típusai, a lekelezeti és nemzeti szempontok, a belső pártori és missziói feladatok, egyaránt arra mutatnak, hogy három egység keretében lehet legjobban biztosítani a jól kormányzott és igazgatott, közvetlenül és állandóan ismert gyülekezetek életének egészséges gyümölcsöző voltát.

Egy ilyen hármass felosztást terv szerint — Dienes József püspöki fogalmazó tervrajza és adatai alapján — a mai egyházkerület a következő önálló részekre, új egyházkerületekre tagolódnék.

I. Tiszai felső egyházkerület.

Magában foglalná a máramaros-ugocsi, beregi, felsőszabolcsi, közép-szabolcsi, szatmári, nagykárolyi és nagybányai hét egyházmegejét. Nagyobb központjai volnának Máramaros-sziget, Nagyszőlős, Munkács, Beregszász, Nyíregyháza, Szatmárnémeti. Az egyházközségek száma 331. A lélekszám 340.730. Az egyes egyházmegekre 33—64 egyházközség jut.

II. Debreceni egyházkerület.

Magában foglalná az alsószabolcs-hajdúvidéki, debreceni, érmelléki, bihari és felsőhevesnagykunsági, valamint a debreceni egyházközségekből alakítandó összesen hat egyházmegejét. Központja Debrecen. Az egyházközségek száma 148. A lélekszám 485.763. Az egyes egyházmegekre 10—42 egyházközség esik. 500 lelken aluli 27, 1—2000 közötti 42, 2—3000 közötti 23, 3—5000 közötti 14, 5—10.000 közötti 11, 20—20.000 közötti 7, 20 ezer lelken felüli 2, ezek közül Debrecen 80.000 lelkes. A népiszólók száma 92, a közép- és középfokú iskoláké 13, éspedig: 5 főgimnázium, 1 leánygimnázium, 1 tanítóképző, 1 tanítónőképző, 1 polgári fiú- és 4 polgári leányiskola.

III. Tiszai alsó egyházkerület.

Magában foglalná az alsó heves-nagykunsági, bekecsbányai és nagy-szalontai három egyházmegejét. Számításba kell venni azonban a még elszakított területen remélhetőleg alakítandó két-három egyházmegejét. Nagyobb központjai: Hódmezővásárhely, Szeged, Máló, Gyula. Az elszakított területeken Arad, Temesvár, Lugos, Nagybeacsanak. Az egyházközségek száma jelenleg 62, a lélekszám 308.243.

A Kollégiumi Diákszövetség összejövetelén találkoztak az öreg és a fiatal diákok

Kedden este tartotta összejövetelét a Kollégiumi Diákszövetség a Pál-életemben. Az összejövetelnek érdekességét adta az, hogy megjelentek a főgimnázium érettségiző diákjai és a tanítóképző ötdolés növendékei is, hogy résztvegyenek a szövetség vezetőinek, tagjainak munkájában és folytassák majd a szövetség szellemében a Kollégium érdekében azt, amit az öregek elkezdtek.

Az összejövetelt vez. Bessenyei Lajos nyitotta meg, majd Csobán Endre városi főlevéltáros a szövetség ügyvezetője beszélt az öregek és fiatalok üdvös találkozásáról. Dr. Veress István tanügyi főtanácsos az ifjúság célkitűzéseiről tartott magávalragadó, nagyszerű előadást. Varga Zsigmond szenior a kollégiumi ifjúság nevében beszélt és hitet tett a Kollégium iránti hűségéről, kötelességről.

Papp László érettségiző gimnázista megköszönte, hogy már egy asztalhoz kerültek az öregekkel, akiknek példáját követni kívánják a Kollégium szolgálatában. Garzó Sándor tanítójelölt szép beszédben annak adott kifejezést, hogy nem szűnik meg bennük a Kollégium iránti hála, akármerre forduljon is a sors kereké, akár milyen irányzat jöhet, ők megmaradnak a Kollégium hűségesei fainak.

Molnár Ferenc debreceni lelkes és régi diákéletből mondott el két történetet.

Ít. Rámutatott arra, hogy a mai fiatal-ság kevesebb derűvel él, mert olyan feladatok várnak rá, melyek halálisan komolyak. A fiatalok, mint a Kollégium neveltje nem feledkezhet meg a rá váró feladatokról, mert a magyar életet a jövő számára csak ők menthetik meg.

Kedves jelenléte volt az összejövetelnek, amikor a jelenlévő Baja Mihály költőpapnak szép Ballagó-ját Tóth Gyula dallamára énekeltek el a tanítójelöltek. A gimnázisták se hagyták magukat és egy régi-régi dallamra énekeltek egy másik Ballagót, melynek szövegét és dallamát Nagy Sándor dr. vállaltanár szerezte meg a debreceni ifjúság részére.

A különösen sikerült összejövetel Csobán Endre zárószavaival végződött.

— Győrött tegnap délelőtti 10.55 órakor egy-két másodpercig tartó gyenge földrengés volt. A földrengés a földszinten és az utca nem volt észlelhető. Az első emeleti lakásokban kivételesen, a második emeleti lakásokban néhány helyen a függesztett tárgyak megmozdultak. A földrengés helyi jellegű volt és mint megállapították, nem függőleges, hanem délről észak felé haladó hullámú.

— Póstit! Limának, Peru fővárosának „kínai város” nevű muatónegyedében pestises megbetegedéseket állapítottak meg.

Látta már

Takácsné ékszerboltjának kirakatát?Ferenc József-út 56.
Márkás svájci órák**Színház, film, szórakozás****SZÍNHÁZI MŰSOR:**

Szerdán este: Nótás kapitány, filléres propaganda előadás.

Csütörtökön este: Sybill, filléres propaganda előadás.

Pénteken este: Cigánybáró, filléres propaganda előadás.

Dayka Margit a „Beckereki menyecskében,,

Erdélyi Mihály szabvány-operettje került tegnap este színpadra a színházban. Ami a gyöngéske operettet feljavitotta az elsősorban a vendégszereplő Dayka Margit színes és józai játéka volt. — Elexen temperamentuma, gaminsága, magával ragadta a többieket is, így a közepes számú közönség jó színházi estét kapott.

Dayka Margit külön egyéniség. Játékában pillanatnyi pillanatra új és új ötletek, jókedvű fintorok, morcoskodások és angyali ártatlanság hullámzanak — Kicsit sokat morikál — de ez jól áll neki. A közönség is élvezte játékát, sokat derült, a felvonásokon pedig a vasfüggöny elé tapsolta.

A többieket közül kiemelkedett Márkus déleg férfiasága, Szokoly mulattató bolondozása. Földessy Lilla méltó párja volt Szokolynak. Lendvay Lajos a sajtós fanyar humorával most is hatott. Kárpáthy Maya nyelves gazdasszonya jó megfigyelésre vall. Katona Mici megfélel Sándor István mértéktartó volt és igaz alakot vitt színpadra. — Krémer Bőske cselédje és Rogoz öreg iszákossza is az életből volt véve. (—c)

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI

Szerdán este: Nótás kapitány, csütörtökön este Sybill, pénteken este: Cigánybáró operettek filléres propaganda előadásban, helyárak 30 fillértől 1 pengőig. Szombattól jön a nagy ünnepi műsor: Vedd le a kalapod a honvéd előtt. Erdélyi Mihály nótás, dalos honvédparádéja.

A Székelyföld villamosítására 22 millió pengőt fordítanak

Csikszereván az iparügyi minisztérium kiküldötteinek bevonásával a székely vezetői megbeszélést tartottak a Székelyföld villamosítása kérdésében. Elhatározták, hogy az egész Székelyföldet villamosítsák. Találtak megfelelő helyet is, ahol elegendő üzemanyag van ahhoz, hogy a szükséges energiát termelni tudják. A költségek 22 millió pengőt tesznek ki. A székely közbirtokosság kétmillió pengővel járul a költségekhez és támogat új ipartelepeket is.

— A honvédelmi miniszter által kitértelt „Női Honvédelmi Munkaszervezet” vezető tagjai, számszerint 64-en kedden délelőtti ünnepélyes keretek között tették le a hivatali esküt a honvédelmi minisztérium első emeleti dísztermében. A szervezetbe a magyar női egyesületek egy-egy képviselőjével delegáltak. Már eddig is nagyon sokan jelentkeztek.

— Boszniában meggyilkoltak három olasz. Mint az Isonzo gyaloghadosztály parancsnoksága közli, Kocevise vidékén három olasz meggyilkolták, akik az Emona-társaság tagjai voltak. A három olasz nemrég szlovén munkások társaságában Kocevise vidékére érkezett, ahol a lázadók egyik járóra a szlovénnel együtt elfogta őket. Az elfogott olaszokat a lázadók kihallgatták és mindemellett az Emona tevékenysége iránt érdeklődtek, majd a lázadók parancsnokságára kísérték az elfogottakat, ahol újabb kihallgatásnak vetették alá. A lázadók vezetői a három olaszt halálraírték azzal az indoklással, hogy olaszok és fasiszták. A lázadók egyrésze ezt az ítéletet oktalannak tartotta, de a vezetők piszollyal kezükben kényszerítették őket az ítélet végrehajtására. A három olasz haláltétét április 18-án a hóban találta meg egy olasz járőr.

— Meghalt a porondsa a zenebohó. A Kispesten működő Cája-cirkusz legutóbbi előadásán Raab Sándor 56 éves artista, a Sáni néven ismert zenebohó produkciója közben hirtelen szívétéke kapott és összeesett. A cirkusz igazgatósága azonnal értesítette a mentőket, mire azonban megérkeztek, a zene-artista a cirkusz porondján meghalt.

GYASZROVAT

Antalfy Józsefné Barna Erzsébet 66 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 6 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Nyil u. 105. Dankó temetkezés.

Moosáry Józsefné Gyöngyössi Juliánna 60 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután fél 6 órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozójából. Lakás: Nyil u. 113. Dankó temetkezés.

Vágó András ny. rendőrfőtörzsőrmester, 62 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozójából, ref. szertartással. Lakás: Korponai u. 7. szám. Pusztai temetkezési intézet.

Mózes Sándorné Szathmáry Lida, temetése szerdán négy órakor lesz a kettős tereméből, református szertartással. Lakásunk: Délsor 25. szám. — Csurgó temetkezési rendezésében.

Nagy sikere volt a Dóczy gimnázium tornaünnepélyének

Közel ezer néző jelenlétében, gyönyörű napfényes időben tartotta meg a Dóczy leánygimnázium tegnap délután nagyszerű tornaünnepélyét.

A felvonulás és a Himmusz után köztűz szabaddagyakorlatokat végeztek a II A), B) és III, B) osztály tanulóit. Az intézet reményeit **Kiss Évát, Szitha Ibolyát, Oláh Katalint** láthatjuk ezután. Pompás gerendagyakorlatokat nagy lappal fogadta a közönség. A III. A) osztály igen szép karikagyakorlatát szövegeztek, majd a III. A) és B) osztály növendékeinek játékát élvezhették. Eszdrást táncoltak ezután a gimnázium egkisebbjei az I. A) és B).

Igen szép ritmikus padgyakorlatok következtek ezután, a IV. A) B) és V. A) osztály tanulóit mutatták be. Köztűz nuszbadagyakorlatok, majd svéd szekercnyugrásokat mutattak be az intézet szertornász bajnokai. Szép és ügyes burogány gyakorlatokban gyönyörködhetünk, amelyet a VII. o. tanulóit végeztek. Újból a fiatal bajnokok: Szitha Ibolya, Kiss Éva és Oláh Katalin következtek a műsoron, s a fiatal, tehetséges szertornászok pompás korigyakorlatokat mutattak be. Váltóverseny játékot játszott az I. A), B) és II. A), B), amelyből a II. B) került ki győztesnek.

Szép magyar tapsos táncot láthatunk ezután a VI. A) és B) osztálytól. Közben az udvariasság jellemző példáját láthatjuk. A ref. gimnázium és állami gimnázium néhány tanulója a korlátot vívő lányoktól azt szolgálatkészen ítvették s ök vitték a rendeltetési helyére. A közönség hatalmas tapsviharral jutalmazta az udvarias tanulókat. Zárószavakat mondott ezután Soós Béla lelkipásztor.

Nekünk is részt kell vennünk ebben az ünnepélyben, merthiszen érzelmi szálak is fűznek ehhez az intézethez, a közönség soraiból hatalmas tapsviharral. Most boldog örömmel kell megállapítanunk, hogy leányaink jól dolgoztak — mondotta.

Hálás köszönetét fejezte ki az intézet tanárainak, a leányok szüleinek, s a beszéd befejeztével a legjobban szereplők: **Oláh Katalin, Szitha Ibolya, Kiss Éva, Afonyi Éva, Huczmann Irma, Csapó Magda, Kőrös Katalin, Szatmári Kati és Fusch Klára** között értékes érmet osztott ki. Egy-egy szép vázát kapott a II. B) és III. A) osztály.

Szózat és elvonulás fejezte be a nagyszerű tornaünnepélyt. — (—). —

A szegedi Horthy Miklós tudományegyetem kedden délelben tartott ülésén dr. Fröhlich Pál egyetemi tanárt választotta meg az egyetem jövő évi rektorává.

„Elmegytek, elmegytek...“ a megmagyarosodott „ballagás”

...Ballag már a vén diák — ország-szeret. Minden városban most ballagnak a „vén diákok”, akik nem is olyan vének, sőt! Suliár lányok, életerős vidám fiúk azok, akik most utoljára — ünneplő feketében, vagy tógóban, vagy matróbuzban — járják végig az iskola folyosóit, udvarát. A sok ballagó minden kedves helyet bejár s „gyűjtögeti a kedves emléket, mint a méh a virágról a mézet...”

A ballagás nem magyar eredetű. Mai formájának gyökerei a selymcsángók, iglói, késmárki diákelet hírs „ballagásai” nyúlnak vissza, a XIX. századba. A selmeci bányászdiákok fátylakmenetel búcsúztak az Alma Materől. Az „abituriensek”, a távozók „meghaltak” — az iskola számára, így hát temetési fátylakat vitt az abiturientek énekel, dallal kísérő menet minden tagja kezében. Így haladt a menet a városkapujáig. Itt a városkapu kövén minden abiturientés szöveget írt. A selmeci Klopaukán pedig a „lármafész” szakadtanul verték a gyászmenet alatt...

Közben a „Ballag már a vén diák...” azóta már közzismertté vált búcsúját énekelte a menet. A dal története is érdekes. Dallama régi szépi német daltól, szövegét G. Schwab írta a régi népdal szövegét átalakítva. Az „új” dalt a címe „Lied eines abziehenden Burschens” volt s a német diákok, meg mesterlegények énekelgették előszeretettel. A dal kikerült Németországba, szülőhelyén, a Szepességben pedig elfeledték. A XIX. század elején tért vissza a dal, amely az ismeretes szöveggel Tassonyi Ernő fordította magyarra s azóta koronázatlan királyként uralkodott a „ballagások”-kor, mignem...

Mignem jött a magyar népdalkultúr és el nem söpörte. Ma már nem énekelik, hogy „filszter leszek magam is”, mert a ma stílusa nem a nyársolgári, hanem sokkal inkább a hősi életstílus.

Sokkal szebb búcsúzó nóták kerültek elő a magyar népdalkincs feketellen kútjából. „Elmegytek, elmegytek, Hosszú útra megyek, Hosszú út porából köpegyeket veszek, Fudt el jó szél, fudt el, Hosszú útnak porát, Hosszú útnak porát. Az én szívem buját... énekel az egyik csapat, a másik ajkán az a dal fakad, hogy „Elindultam szép házámból...”

Leányoknak való az „Elszállt a madárka, Úres a kalicka, Az úzente vissza, Visszajó tavaszra, Ha tavaszra nem jő, Rózsakinyúlásra, Ha még akkor sem jő, Búzapírulásra.”

A „ballagás” megmagyarosodott tehát s ezt minden igaz magyar örömmel fogadja. Magyar dallal az ajkukon, magyar érzéssel és az elkövetkező feladatok hősi magyar vállalatával lép ki hát most a sok magyar fiú, magyar leány az iskola kapuján, abba a bizonyos Életbe...

A rendőrség kihágási osztályán 15 napi elzárásra ítélték el Rácz Kálmán 21 éves sármunkást, aki a sorozási felhívásnak nem tett eleget.

Egy portugál külön három évig odvas fában élt mint egy remete. Vagyonát elajándékozta. Az odvas fát csak akkor hagyta el, amikor tüdőgyulladászt kapott és a leánya a házába vitette, ahol meghalt.

SPORT

Megváltoztatták a sorsolást az NB II-ben. Az új sorsolás szerint május hó 24-én a Postással Budapesten, május 31-én a Kolozsvári EAC-cel Debrecenben, június 7-én a kolozsvári MÁV-val Debrecenben, június 14-én a Nagyvárad Törekvessel Nagyváradon játszik a Vasutas. Ezeket kívül még a Marosvásárhely elleni mérkőzést is le kell játszani Debrecenben. A Törekvés hátralevő mérkőzései: Nagybányai SE Budapest, MOVE Szabolcs Nyíregyháza, Szatmári SE Szatmáron és Marosvásárhelyi SE Marosvásárhely. Az NSE és az MSE mérkőzés kivételével biztosak lehetnek a dolgukban Török, Gólarányuk nagyon jó, úgyhogy még a Szatmári SE és MOVE Szabolcs valamelyike ellen is le kellene adniok egy pontot hogy a DVSC első lehessen. Nem is szólva arról, hogy a DVSC-nek még minden mérkőzését meg kellene nyernie Szomorú kilátások.

Az NB Mátyás-csoportjában ez a helyzet ma:

1. Törekvés	21 17	2	2	93:22	36
2. DVSC	20 15	—	5	77:26	30
3. Kol. MÁV	21 14	1	6	63:37	29
4. Nagyb. SE	22 11	6	5	64:35	28
5. Marosv. SE	21 13	2	6	55:32	28
6. Z. Danuvia	21 11	3	7	66:43	25
7. D. Magyarság	22 11	3	8	54:47	25
8. Goldberg. SE	22 11	1	10	47:50	23
9. Postás SE	22 7	6	9	45:62	20
10. MOVE Szab.	21 5	5	11	37:56	15
11. N. Törekvés	21 7	1	13	27:68	15
12. Kol. EAC	22 5	2	15	47:69	12
13. GTE	21 3	6	12	33:47	12
14. Szatmári SE	21	—	21	13:127	—

Már csak társadalmi akció menthet meg a DVSC-t. A város vezetőségének valamilyen formában illetékeseknél, akár az Országos Sport Központnál, — akár az MLSZ vezetőségénél közben kellene járni, hogy a DVSC-nél perurafelvételeit csináljanak és mindazokat az okokat — Booskai helyének betöltője, 130.000-es város megérdemel egy NB-csapatot, stb. amelyeket eddig nem vettek figyelembe, most újra megfontolva szorítsanak helyet a Vasutasnak az NB-ben!

A DVSC-ből Csokai és Berecz az NB II. „hét tizenegyesben”. Berecz balössze-kötőben volt a legjobb a héten.

Vasárnapi amatőredményeink tegnap közlésébe hibák csuszak be. Helyes eredmények: DVSC II.—DEAC 6:3 (3:3), DTE—D Húsoz 3:1 (2:0), B. Turul—Püspökudányi MÁV 2:2 (0:0), Sz. Törekvés—Királyházi MÁV II. 1:1. —

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS
Kérném a hölgyet állás ügyben, ki Reisz Ágneset kereste, címet kiadóra leadni. 1322

ALKALMAZÁST nyér férfi
Szabósegédek és kézi varróleányokat felvesz Tegdes, Kálvin-tér 19. 1233

Tejüzemi munkást — azonnali belépésre felvesszünk. Alföldi tejüzem, Széchenyi 22. 1325

Fodrászsegédet egész hétre kisegítőnek, esetleg állandóra is felvesszük. Kárpóli, Eötvös-utca 64. 1320

Fiatalt fodrászsegéd felvétetik. Ifj. Ember, Hatvan-u. 61. 1287

Ügyes kifizetői cukorkaüzembe azonnal felvétetik. Nyugati 48. 967

Kereskedőtanulót felvesz Madar István fűszerüzlet, Booskai-tér 1. 1310

Kisegítő fodrászsegédet keres Lusztig fodrász esütőrtőkre. Pásti-u. 1309

Férfifodrászsegédek felvesz Polzár, Gambrius-utca 1304

Magános férfi vagy asszony házmesteri teendőként lakást és fizetést kap. Miklós-utca 31. 968

Cipészsegédek felvesszük. Kovács, Deák Ferenc-u. 3. 1290

Kifutófiú felvétetik — Kántor Ernő és Társánál, Ferenc József-út 44. 1289

Kenyérfőzőt kocsira óvadékkal felvesz Gazdák Sütőháza Rt. 1318

Tanulót felvesz teljes ellátással a Gazdák Sütőháza Rt., Böszörményi-út 15. 1319

ALKALMAZÁST nyér nő

Fodrászkisasszonyt és tanulót felvesz Biró, Deák Ferenc-u. 26. 957

Könnyű munkára fiatal leányt azonnal felvesszük. Nemesné, Monli ezredes 14. 1323

ALKALMAZÁST keres nő

Elsőrendű varró nő házához megy. József király 7. 5. ajtó, 965

Mosás, vasalás háznál vállalkoz. Levélre megjelene. Kiss Lászlóné, Melotai Nyilas-u. 10. 1297

4 éves gyakorlattal bíró kiszolgáló állást keres, esetleg pénztárnoknőnek is elmenne elsejére. Hunyadi Margit Hajdúháza, Álmos-utca 14. 1293

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenest bejárónőt keres elsejére délelőtt 10-től délután 3-ig Kauker Ferenc, Vargatecs 35. 1244

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal felvesz jó fizetéssel, Piac 41. Pozsgótölzlet. 1326

Bejárónőt reggeli tekerítésre felvesz. Lorántffy 46. Balra kapu alatt. 1303

Mindenest, vagy bejárónőt jó bizonyítvánnyal felvesz azonnalra. Dr. Gál, Oláh Károly-utca. 2. 1299

AJÁNLAT

Kerékpárt, varrógépet, gramofont, szakszerűen javít, Roboz és Hammer, Piac 8. 329 7. 12.

Orujavítás, ócska órát veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

DMTE—MOVE Szabolcs II. 2:2 (2:0).
Darai kiűtötte Torma I-et Szolnokon.
Darai, a DTE kiváló fiatal ökrívívója szép sikert ért el Szolnokon. Torma I-et a BTK rutinos versenyzőjét, az első menet végén kiűtötte.

A Villanygyár játékosai szerdán délután fél 4 órára a DTE pályán jelennek meg. Innen vonulnak át testületileg Vágó András, a csapat kapusa és az apjának temetésére. A tehetséges labdarúgó gyászában résztvevő szívek osztozik a debreceni sporttársadalom.

Közgazdaság Hasznosítani kell az erdők makktermését

A sertéshizlalás érdekében igen fontos volna, ha az erdők makktermését hasznosítanák és megszerveznék az egész országban a makkgyűlést. Erdély és a Dunántúl erdőseiben 2000 vagon makkot lehetne összegyűjteni és ez a nagymennyiségű kiváló eleség most az erdőkben rothad el. A makkoltatás régen jól jövedelmezett, mert egész kondákat vásároltak össze sovány sertések-ből élelmes hizlalók és erdőről-erdőre hajtották heteken át és minden költség nélkül növekedtek az állatok a sok maktól. A debreceni erdőkben is sok makk van, idejében kellene gondoskodni a termés betakarításáról, ha a helyszínen való feleletetés nem is kerül sor.

Debreceni állatvásárok

A hétfői sertésvásárhoz csak sovány sertést hajtottak fel, számszerint 421 darabot, melyből eladásra került 279 darab. Árak: 185—296 fillér elősúlyban kilónként. Választott malac páronként 52—80 P.

A keddi állatvásárhoz 265 darab lovat hajtottak fel, gazdát cserélt 155 darab. A felhajtott 675 darab szarvasmarhából 500 darabot adtak el. Vágóelő 90—315 P. Silány igasló 125—300 P. közepes 310—625 P, jó 650—1000 P. Jóménőségű vágómarha 120—135 fillér elősúlyban kilónként. Közepes 100—120 f., silány 80—100 fillér, borjú 130—142 f., növendékmarha 115—135 fillér, tinó, ökrör 120—150 fillér kilónként. Fejlesztés darabonként 560—1200 P. Irányzat változatlan.

Kalap, sapka, nyakkendő, ing és mindenféle uridivat
cikkekben nagy választék
Vasutas és diáksapkák
egyenruházati felszerelések
Wallerstein Imre Szent Anna ucca 5.

Szilvék műköből és termésköből gyümölcsösök részére mészsalak kapható a Debreceni Műkögyár Rt.-nél. Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Clanoztasson, vizsgáljasson Kissel, Kívó-u. 5. Telefonbívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Hergoyai fodrász új telefonszáma 39-51. Szoboszlói-út 4. 452 7. 29

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester. Kölesei 8. 1294 6. 15

Csípkefüggönyöket, valódi klóplanyagokat, 150-300 szélesben, — csípkeanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Műkögyár Rt.-nél. Fürdő-utca 2. Telefon: 1144 5. 31

Angoraszórt, fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiségben vesz, kártoást vállal Kalapipar, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Clanoztasson Csala erdőnöző vállalat. Lakóvizsgálatok felelőse. Csapó BRákóczi-utca 9. Telefon: 11-27. 437 7. 4

Varrógép, kerékpár javítást jóállású vállalatok, hívásra jönnek. Vétel, cseré, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Erős tűző kártondoboz 4 kg tartalommal bármilyen mennyiségben kapható. Cím a kiadóban. 1882

Fűgafa, Elveti a ruhagondját. Ha vesz egy pár fűgafát! Szépet és avókerest. Két vagy három évesek. Ez már most is kapható Hatvan utca 24. első ajtó 313

Legelősebben fest, tisztít. Weisz, Arany János utca 29. sz. 1941 vv

Szörnyebundáit most olcsón kijavítja, átalakítja Kőváry szűzsmester Püspöki palota. 1232 12. 22

Többsz gramofonlemezért 1.50-ig fizetek, két darabért egy hibátlan adok. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Szép és olcsó kárpitosmunkát vállalok. Komáromy kárpitos. Nyomató-u. 16. 1242

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész Hatvan 2. 1785 7. 1

Amerikai szőlőképző gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni

3000 drb téglát, **1500 drb** használt nagy eserepet keresek azonnali megvételre. Címét kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

Fogaranyat, ezüstöt, ékszert legmagasabb áron veszek. Fránkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

ELELMISZER, ITAL

Frissen érkezett falalmák egész nap olcsón kaphatók. Üres ládák eladóak Széchenyi 22. 1204 6. 4

ELADÓ egytételben pineében átvéve 1809 líler 1941. évi 10 és fél maligán fokos Szent Anna-pusztai hor. Cím a kiadóban. 1193

OKTATÁS

Simai Magda gyorsíró, gépiró és szépiróiskolája Piac-u. 73. Telefon: 22-53. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Eng. szám: 1359-1941-42. 1800 6. 15

PÉNZ

Ezer pengőt keresek kölcsön haszonrészesedéssre. Jelige: „Havi 60 pengő”. 1338

Nyugdíjsok! Ezer pengőt, ha kölcsön ad, használati díj fejében ebédet és vacsorát adok. Jelige: „Biztos”. 1307

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alkáltsasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó 81. Telefon: 32 54. 1822 8. 14

BUTOR

Minc a fényes kirakati, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorizetemben Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédőkonyhaberendezés. — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Rékamé, fotell, párnázott szék háló, henteser, konyhaberendezés eladó Hatvan 27. 1119 7. 15

Rékamer minden elfogadható áron felső hűtő nélküli eladó. Hatvan-u. 42. 1312

AUTÓ

MOTOR KERÉKPÁR

Háromkerékű biciklil (triciklil) veszek. — Csűrész-u. 14. 954

Alighasznált versenygép, ugyanott lennissz. — üti eladó. Cím: Csapó 56. 1321

Opel Kadett személyautó „E” jelzéssel, hal köpenyvel eladó. Kassa megye úthárom. 1867

ÁTADÓ

ÜZLET VENDEGLŐ

Derecskén jóforgalmú kocsmá Mátyás király-utca 1075. szám alatt 5500 pengőért eladó. 1288

LAKÁSCSERE

KETSZOBÁS összkomfortos, modern, Nagytanplom közelében lévő lakószobát cserélném 3 vagy 4 szobás kerli lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

LAKÁST KERES

Nagyerdő közelében 4-5 szobás kertes lakást keresek. Közvetítőt díjazom. Cím a kiadóban. 1935

SZALACSY RACZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —
(37)

A gyerek szaladt a konyha felé s már jött is, hogy éppen reggelizik a bátyja. Asztalnál ült Tamasi János a feleségével, mikor megkopogtatta az ajtót Vad Imre. A vendéggel kezelték, aki levette a kalapját, az ágyra tette és látván a terített asztalt, megkérdezte:

— Früstükölnek, asszonyom?
— Igen — mosolygott az asszony.
— Gyere hozzánk reggelizni! — hívta meg jó barátját Tamasi János az asztalhoz.

— Köszönöm, csak tessék Isten áldásából, én már utána vagyok! — szabadkozott Vad Imre és elővette a bádögdobozt az ujjasa zsebéből, hogy cigarettát sodorjon: — Ha nem sértem — nézett az asszonyra —, rágyujthatnék...

— Csak tessék, sajnos, nekünk nincs cigarettánk, az uram nem dohányzik — mondta akaratlannul is igen udvariasan az asszony.
— Hát aki dohányzik, az hordjon magával! Hanem te palotát építettél, cimborám, anyit megspórolsz, hogy nem dohányzol!...

Ezen aztán mindhárom mosolyogtak. Vad Imre elkezdte jövetelének okát:

— Már megmondom, cimborám, hogy miért jöttem!

— Gondoltam, hogy ráérsz, hát eljöttél beszélgetni!

— Éppen eljöhettem volna ezért is, de fontos dologban kerestelek fel! — nézett tiszta szemmel barátja szemébe Vad Imre.

— Hallgatlak!
— A doktorról van szó!
— Te is ellene vagy? — állott fel Tamasi János, akit már nagyon bántott a doktorral kapcsolatos mende-monda és most már azért is elhatározta, hogy itt tartja a doktort, ha a vagyonába kerül is.

— Olyannak ismersz engem? — állott fel Vad Imre is.

— Nem, engedj meg, de nagyon méregbe jövök, ha eszembe jut, hogy ez a szerencsétlen falunk milyen csúful viselkedik azzal az emberrel szemben.

— En most tőle jöttem — intett a rendelő felé Vad Imre — irt valami orvosságot is. Ugy találok, nagyon derék ember...

— Beteg vagy?
— Nem, inkább afféle változásom van. Közöttünk maradjon, látni akartam, azért jöttem hozzá Derék ember!...

— Ez az! — mondta Tamasi János és erre az asszony is megszözlalt:

— Bizony, örvendhetünk, Vad uram, hogy doktorunk van!...

— Azt mondom én is, asszonyom!

— Hanem abból nem él meg, hogy derék ember — vakargatta a tarkóját Tamasi János.

— Ha megismerik, akkor majd megszeretik. Ki kell várnunk, míg rájönnek az emberek, hogy doktor kell a faluba! — mondta az asszony.

— Ha arra várunk, akkor éhen hal az orvos, legfeljebb nyáron, szilvaérés idején lenne dolga. Hanem mást gondoltam én — mosolygott Vad Imre, amittől Tamasiék is mosolyogtak, mert olyan szépen nevetett ez az ember, hogy ragadt az arcáról a jókedv.

— Nos, kíváncsi vagyok, hogy mit lehetne csinálni, mert én mindenben helyeslek! — nézett a barátja arcába Tamasi János, de nem tudta megvárni a feleletet, mert belépett a tanítókécselédje és közönsés nélkül kérdezte:

— Itt lakik az orvos?
— Itt — állott a leány elé az asszony — hanem arra megtaníthatlak volna, fiam, hogy előbb kopogtass, ha pedig beléptél, hát köszönj!...

— Igen is, úgy szoktam én — ijedt meg a leány —, de most nagyon sürgősen kellene a doktor...

— A tekintetes doktor úr — javította ki az asszony a leány szavát ismét.

— Igenis, a tekintetes doktor úr, mert a tanítóné nagysága megint kölkás lett, nem szabad neki fűsölt sodart enni, de nagyon szeret, evett, aztán rosszul van... — mondott el mindent egy lélegzetre a leány.

— Itt van a másik szobában a doktor úr, kopogtass be!

— Igenis — sietett a leány és pár pillanat múlva áthallatszott az ajtón, hogy az előbbi egylélegzetű hírt elmondta a doktornak, aki szinte felrikkantott örömeiben, mert ma már a második betege jelentkezett.

— Még jó szerencsét hoztál, cimborám! — kacagott boldogan Tamasi János.

— Hallgassák meg, hogy mit szeretnék én csinálni — mosolygott a gazda.

— Hallgatunk, cimborám, hallgatunk!...

— Én azt mondom, hogy rendezzünk egy bált!

— Bált? — hült le Tamasi Jánosné mosolygása és családóttan nézett az urára, aki azonban egyszerre megértette a Vad Imre tervét, mert nyomban helyeselt:

— Tisztára igazad van; hogy ez nekem eszembe nem jutott!...

— Ugy gondoltam, hogy tűzoltó bál kellene, mert ott a református, katolikus egyformán táncolhat... (Folyt. köv.)

Harmint pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felől részén 3 vagy 4 szobás lakáshoz juttat. Cím a kiadóban. 1911 vv.

Lakás ellenében vállalom kisebb gazdaság vezetését, irányítását, Debrecenhez közel fekvő birtokon Ajánlatokat kérek „Nyugdíjas” jellegre a kiadóba. 1010

BÚTOROZOTT SZOBA

Központban különbejárható parkettes bútorozott szoba kiadó. Reflektánsok címét „Tisztelevél” jellegre kérem. 1275

Bútorozott szoba, kapualatti, fürdőszobával kiadó tisztviselőnek. — Cím a kiadóban. 1276

Bútorozott különbejárható két szobás fürdőszobával kiadó. Piac 19. földszint 12. 1273

Szép utcai szoba előszobával garzonnak, vagy háztartást nem vezető illetőknek kiadó. Erzsébet 1. 1327

Utcai nagy lista szobabútorozva egy-két személynek azonnali is kiadó. Zoltán-u. 13. 1293

Bútorozott szoba kiadó. Erzsébet-utca 21. 1292

Június elsőjére beköltözhető garzonlakás egy szoba, előszoba, fürdőszoba, leánykamarával kiadó. Megbeszélés kizárólag fél 12-től fél 1-ig Simonyi-út 29. alatt. 1252

Bútorozott kis szoba püspöki palotában I. kapu III. em. 7. kiadó. 1313

VEGYES

Körüljáról most érkezett a híres lélekfűző grafológus. Rövid ideig fogad. Nyomató-u. 20. 1300

Egy-, kettő-, háromegés faszénfűző újdonásaink megtekinthetők új helyiségünkben: Gara-utca 15. szám alatt. Nagy műszaki vállalat. (Udvarban.) 1256

16 méter kovácsolt vas-sírkéreg eladó. Hatvan-u. 60. 1314

ELVESZETT

Labancz Péter Ebes névre szóló vásárlási könyvet igazolt tulajdonosa a kiadóban átvetheti. 1999 vv.

Pétkenyérjegy, Csobai Margit névre szóló, elveszett, megtalálóra nézve bejelentés folytatlan értéktelen. Jutalom ellenében kéri leadni léstlagyárba. Piac-u. 36. 1305

Elvesztettem 2 darab kenyérjegyet, mivel szegény munkásember vagyok, kérném visszadni. A megtaláló megfélelő jutalomban részesül. Szűcs Dániel, Kálvin-tér 17. 1315

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Fekete női gallér, fehér cipők, harisnyák eladók. Igazgatóné, törvénytörők 1321

INGÓSÁG VÉTELI

3000 drb téglát, **1500 drb** használt nagy eserepet keresek azonnali megvételre. Címét kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

Oeska gramofonlemez kilőjéért 1.20-1.40-1 fizetek Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Futólétes fürdőkátyhát keresek, jó állapotban levőt. Tanító-utca 18. 906 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Üres ládák, ablakok, ajtók, öntöttüst eladó. Széchenyi-u. 22. Egész nap. 1280 6. 4

GAZD. TERMÉNYEK

Gyepfű, 500 kvadrát, lábán eladó. Galamb-u. 4. Vásárpénztárral szemben. 1302

2000 darab sárgadinnyevagyalint eladó. Bellegelő 52. Acsádi-út 1298

GAZD. ESZKÖZÖK

Alighasznált jókarban lévő permetező eladó Hatvan-u. 24. 4. ajtó. 1311

ELADÓ HÁZ

ELADÓK Kétfalván-u. 9. és Péterfia-u. 10. sz. házak. Értekezni 24-23 telefonon. 1883 vv.

Öt szoba, hallos úri villa eladó Komlóssy-út 16. sz. melletti Bálussa-utcában. Értekezni Bősörmeényi Béla ügyvédi irodában délután 4-6. Ferenc József-út 70. * 1774

Családias kis ház eladó. Kálván-u. 2. Szolymori-telep. 1243

Ház, családi ház eladó Kút-utca 22. számú, 3 szoba, előszoba, fürdőszoba beköltözhető. — Nyugdíjas családnak is kiválóan alkalmas. Patáky, Péterfia 53. 1306

Kisfaludy-utca 3. szám alatti két szoba, konyha, fürdőszoba, spájz. 600 négyzetméterű szőlő és gyümölcsösökkel együtt jutányos áron eladó. 1293

Beköltözhető háromszobás lakással eladó többalakos ház haszonélvezetért Vörösmarty-utca-nál, Balázs Rákosi Jenő-u. 5. 1316

Eladó Vörösmarty-u. 2. számú ház, részben adómentes, nagy jövedelemmel. Értekezni 29-24. 1317

ELADÓ FÖLD

Kiadó tengeriföld felesbe Pallagon. Értekezni Nyulás. Nádasdi-utca 11. 1301

ELADÓ ÁLLATOK

Fajliszta német vizsla eladó. Szabóné, Andrássy-út 18. 966

Szerkesztőnk felhívja PÁLFI JÓZSEF

Kiadósnk felhívja SZIGETHY GYULA

Kiadó és nyomja a SZÁZHNALI KÖNYV. és LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felkeltő nyomdavezető

SZIGETHY KÁROLY